THE NEW YORK PUBLIC LIBRARY
MAY 3 - 1947

VIENYBĖ

LITHUANIAN NATIONAL WEEKLY

Vienybė is the oldest Lithuanian newspaper, established in 1886 ... lished weekly at 412 Bedford Avenue, Brooklyn 11, N. Y. Juoz... Paukstis, Publisher. Entered as second Class Matter October 23, 1907 at t... va, Editor and ...lyn, N. Y. under the Act of March 3, 1879. ...office at Brook-

Subscription rates: United States and po...sions $3.00 a year, Ca... 50. For rates to other countries apply circulation dep...ment. Advertising rates on ...on. Telephone EVergreen 4-0862.

New York Public Library 470 Fifth Ave.

LX METAI 18 N | PENKTADIENIS, 1946 M. GEGUŽĖS (MAY) 3 D. | KAINA 5 CENTAI

DABAR

Lietuvių našlaičiai
Browderis ir saulė
Žydai Vokietijoje
Tarp grindų ir lubų

JUOZAS TYSLIAVA

Lietuvių tremtinių stovyklose, Vokietijoje ir Austrijoje, yra 74 našlaičiai, kuriuos, pagal specialų prezidento Trumano dekretą, galima atsiimti į Ameriką.

Vieno tokio našlaičio atgabenimas kaštuoja 160 dolerių.

BALF siūlo Amerikos lietuvių šeimoms ne tik finansuoti tų našlaičių atgabenimą, bet ir juos įsūnyti.

Kiek tai liečia mano šeimą, joje yra vietos bent vienam tokiam berniukui ar mergytei.

Aš neabejoju, kad likusios 73 šeimos tą patį padarys.

***

Buvusio Amerikos komunistų vado Browderio išvykimas į Maskvą sukėlė daug kalbų.

Ypač neramiai jaučiasi komunistai, kurie savo buvusį vadą dar nebaigė pamazgomis laistyti.

Kai kas mano, kad Browderio kelionė į Maskvą yra susijusi su nauju Kremlio politikos "posukiu" Amerikoje.

Pagaliau, Amerikos kapitalistui jau seniai varva seilė daryti biznį su Stalinu.

Žodžiu, Browderis išvyko į Maskvą parsivežti saulę...

***

Arabų Sąjungos sekretorius Abdul Rahman Azzam Paša sako, kad jeigu rusai bandytų kišti savo nagus į Libiją, buvusią Italijos koloniją, tai arabai imtųsi ginklo...

Tą patį sako Dodekanesės salų gyventojai graikai.

Ir, sakykite, kas belieka daryti mažosioms tautoms tada, kai ant Atlanto Čarterio ir Keturių Laisvių kapo jėgos politika šoką raudonąjį kazoką?

O tuo tarpu atominė bomba, nelyginant Damoklio kalavijas, kabo viršum imperijų...

***

Žydai savo stovyklose, Vokietijoje, kelią riaušes.

Kadangi dėl tų riaušių Amerikos karo policija buvo priversta suimti apie 20 triušmadarių, tai dabar žydai demonstruoja ir šūkauja:

"Amerikiečių antisemitizmas yra aršesnis, negu nacių antisemitizmas! Amerikiečių demokratija negeresnė, negu nacių demokratija!"

Sakoma, kad žmonės linkę viską labai greitai pamiršta.

Europos žydų likučiai, matyt, bus pamiršę ir tai, kad naciai išskerdė apie 6 milijonus žydų.

Jeigu žydai ir dabar dar nemato skirtumo tarp amerikiečių ir nacių, tai jie nieko nemato.

***

Tiems, kurie dabar taip garsiai kalba apie maisto taupymą, reikėtų priminti tuos netolimus laikus, kai Amerikoje buvo apariamos bulvės, deginami grūdai, jūroje skandinami apelsinai, o kiaulės skerdžiamos ir kasamos į žemę.

Ir tai buvo tais depresijos laikais, kai tūkstančiai bedarbių miestuose stovėdavo eilėse ir laukdavo lėkštės sriubos.

Bet... kai Amerika išėjo į karą, tai nedaug trūko, kad tie patys trumparegiai politikieriai būtų pradėję bulves sodinti gatvėse.

O vis dėl tų kainų...

Pirma grindys smuko, dabar lubos kyla...

***

Šio laikraščio skaitytoja, Anne J. Alexis iš New Hyde Park, N. Y. atsiuntė man praeito sekmadienio New York Times iškarpą su tokiu savo prierašu:

"Tai gadynė atėjo! Oh boy!"

Mat, toje iškarpoje — paveikslas, kuriame parodoma, kaip gubernatorius Dewey su šeima sėdi cirke, Madison Square Garden, New Yorke. Antroje eilėje, tame pačiame paveiksle, matomas šių žodžių autorius su žmona ir sūnum...

Žodžiu "publicity," kaip akiai vištai grūdas...

Prancuzijos rinkimai

(Mūsų korespondento laiškas iš Paryžiaus)

Kol prancūzų vyriausybės priešakyje stovėjo generolas de Gaulle, partiniai nesutikimai blyško jo asmenybės šešėlyje. Padėtis pasidarė daug labiau kritiška, kai vyriausybė sudary ta be jokios priedangos, nuogu "trijų didžiųjų" partijų susitarimu. Kaip ir galima buvo spėti, "partijų paliaubos" trišalę vyriausybę sudarant, pasirodė esančios visai nepastovios. Tai savaime aišku: komunistų, katalikų ir socialistų tikslai ir priemonės per daug skiriasi tarpusavy, kad jų atstovai galėtų sudaryti darnų ir nesvyruojantį vyriausybinį vienetą, kuris šiuo metu Prancūzijai taip reikalingas. Nenuostabu, kad partijų santarvė braška be veik kasdien. Šis braškėjimas vos nenuvertė vyriausybės. To pavyko išvengti tik dėka didelių pastangų, o svarbiausia dėl to, kad šiuo momentu, prieš pat rinkimus, jokia partija nenori imti vyriausybės išimtinai į savo rankas. Didžiausi nuomonių skirtumai tarp vyriausybėn įeinančių partijų pasireiškia naujosios konstitucijos ir šiuo metu vykdomo įmonių suvalstybinimo nacionalizazijos klausimais. Komunistai visomis priemonėmis stengiasi įvesti naujon konstitucijon nuostatus, atiduodančius visą valdžią parlamentui, tokiu būdu eidami garantuoti vykdomosios valdžios — prezidento ir vyriausybės — tam tikrą savarankiškumą, tuo pat metu vengdami pasisakyti griežčiau prieš komunistus. Socialistai stengiasi derinti nesutikimus, užimdami nedėkingą taikintojų ir tarpininkų poziciją, kartą prisidėdami prie komunistų, kitą kartą prisidėdami prie katalikų. Tokiu būdu gaunasi padėtis, kurią vienas Paryžiuje plačiai žinomas politikas apibudino šiais žodžiais: "Trišalė vyriausybė remiasi ne trijų partijų santarve, bet jų tarpusavio nesutikimais."

Šių partinių ginčų, grupavimųsi ir persiorganizavimų fone vyksta kai kurie charakteringi reiškiniai. Vieną iš jų čia ypatingai norisi paminėti, nes jis parodo, kaip marksistinės kovos priemonės gali būti nukreiptos prieš pačius marksistus. Prancūzijoje yra susikūrusi ir veikia vadinamoji "Generalinė Kadrų Konfederacija," būrianti įvairius įmonių specialistus. Šios konfederacijos, veikiančios profesinių sąjungų principu, nenori pripažinti darbo ministeris — komunistas. Protestuodami prieš nepripažinimą, konfederacijos vadovai paskelbė 24 val. streiką, sušaukė savo narių mitingus visoje Prancūzijoje ir surengė protesto demonstracijas. Taip komunistai gavo įsitikinti, kad lazda tikrai turi du galus, ir kad jų kovos priemonės

Bendroji prieškomunistinė akcija — arba gynimasis nuo komunistų įsigalėjimo — pradėda reikštis jau ir Sovietų Sąjungos puolimo formomis.

Visuomenės nuomonės su sovietų metodais vis labiau supažindina ir tokie faktai, kaip, pav., tas, kad rusai vėl atidarė (tai praneša šveicarų laikraščiai) garsiąją nacių Buchenwaldo konc. stovyklą, į kurią dabar uždaromi ne tik naciai, bet ir su komunistais nesusitarią sindikalistai, su komunistų partija nenorį susijungti social demokratai, ir visi tie, kurie demokratiją supranta taip, kaip ji suprantama vakaruose.

Norint bent apytikriai spėti galimus Prancūzijos rinkimų rezultatus, reikia neužmiršti, kad eilinis prancūzas, nors ir mėgsta pasirodyti esąs kairių pažiūrų, esmėje yra konservatorius. Skaitlingiausia Prancūzijos klasė yra kaip tik tokie "mažieji savininkai," kurie lai mėjo rinkimus Vengrijoje. Vienas Paryžiaus laikraštis duoda pasikalbėjimą su gen. de Gaulle, kurio pasitraukimą iš vyriausybės, kaip parodė viešosios nuomonės tyrimo daviniai, apgailestauja dauguma visų prancūzų. Tame pasikalbėjime gen. de Gaulle pareiškia netikįs, kad komunistai kada nors valdytų Prancūziją.

Simas Marūnas.

KETURI DIDIEJI PRADĖJO KIRPTI PASAULIO ŽEMĖLAPĮ

Byrnes siūlo 25 metų kontrolę Vokietijai

Keturių Didžiųjų užsienio reikalų ministrų konferencija Paryžiuje, kaip pranešama, prasidėjo gana didelių planų svarstymu. Pirmiausia sekretorius Byrnes pasiūlė svarstyti planą, pagal kurį Vokietija ištisus 25 metus turėtų būti laikoma sąjungininkų kontrolėje. Vėliau sekretorius Byrnes pareiškė, kad panaši formulė būsianti pasiūlyta ir Japonijos atžvilgiu.

Tokiam pasiūlymui "principe" sutiko Anglija ir Prancūzija. Kai dėl Sovietų Rusijos, tai pradžioje jos atstovas Molotovas tam buvo priešingas. Vėliau Molotovas, betgi, taip pat pasirodė palinkimo šį planą svarstyti, duodamas suprasti, kad Amerika iš savo pusės turėtų nusileisti kitais klausimais.

Atrodo, kad Soivetų Rusija sutiktų svarstyti Amerikos pasiūlymą dėl Vokietijos, jeigu pastaroji nusileistų dėl Austrijos. Mat, Keturių Didžiųjų užsienio reikalų ministerių dienotvarkėje norėta įtraukti Austrijos klausimą. Amerika ir Anglija yra linkusios grąžinti Austrijai nepriklausomybę ir panaikinti joje esamas okupacines zonas. Šitiems planams sovietai yra griežtai priešingi.

Matyti, kad Paryžiaus konferencijoje gana daug laiko bus skiriama buvusių Italijos kolonijų klausimui. Pirmiausia, kaip žinoma, Soivetų Rusija jau seniai reiškia pretenzijų į Libijos kontrolę. Tuo tarpu Bevinas pareiškė, kad britai yra "linkę matyti" Libiją nepriklausoma arabų valstybe. Kai dėl kitų italų kolonijų Afrikoje, tai britai siūlo Eritreją grąžinti Etiopijai.

Iki šiol Keturių Didžiųjų konferencija faktinai dar nieko konkretaus nėra nutarusi. Konferencija turi paruošti taikos sutartis visoms buvusioms Vokietijos sąjungininkėms ir galutinus planus taikos konferencijai. Kaip jai tas darbas seksis ir, svarbiausia, kaip bus susitarta su sovietais, kurie šiandien yra jėgos politikos čempijonai, tai dar per anksti pranašauti.

Gestapo agentas tarnavo Amerikai

Tik dabar paaiškėjo, kad, Office of Strategic Services karo metu turėjo šnipų net Gestapo tarnautojų tarpe. Toks Gestapo agentas Bernad Gisevius, kuris karo metu nacių slaptosios policijos reikalais dažnai važinėdavo į Šveicariją, kartu teikdavo žinias Amerikos slaptajai tarnybai.

Šiomis dienomis Gisevius pasirodė Nurembergo teisme, kur tarptautinis tribunolas nagrinėja 22 nacių karo kriminalistų bylą. Jo parodymai ir liudijimai prieš maršalą Goeringą, Streicherį ir kitus buvusius nacių vadus sukėlė sensacijos. Pasirodo, kad Gisevius, teikdamas žinias Amerikai, neėmė jokio atlyginimo. Vienintelis atlygini mas, kurį jis iš Amerikos pageidavo, tai leisti jam apsigyventi Jungtinėse Valstybėse ir priimti jų pilietybę. Baigęs savo parodymus Nuremberge, Gisevius atvyksta į Ameriką apsigyventi.

ŽINIOS IŠ VISUR

—Vyr. Štabo viršininkas gen. Eisenhoweris išskrido į Japoniją, kur jis turės konferenciją su gen. MacArthuru.

— Prancūzų republikonų liberalų partija savo kandidatu į perlamentą paskelbė gen. Giraud.

— Švedų komunistų laikraštis Ny Dag sako, kad Browderis, kuris, pakeliui į Maskvą, buvo sustojęs Stockholme, esąs darbininkų priešas.

— Manuel A. Roxas laimėjo rinkimus pirmojo Filipinų prezidento pareigoms.

— Mirė Prancūzijos fašistų arba Ugnies Kryžiaus vadas pulkininkas Francois de la Rocque, 57 metų amžiaus.

— Liepos 18 d. Ispanijoje įvyks referendumas, kuriame tauta pasisakys "prieš" ar "už" gen. Franco rėžimą.

— Praeitą pirmadienį Londone prasidėjo Britų imperijos konferencija, kurioje dalyvauja visų dominijų atstovai.

— Dabartinio Italijos premjero Gaspari vadovaujama krikščionių demokratų partijos narių dauguma — už respublikonišką santvarką.

— Kovai su skėriais Sardinijos saloje naudojama virš tūkstančio liepsnosvaidžių.

— Praeitą savaitę aukštesnėje New Yorko valst. dalyje iškrito sniego.

— Austrijoje mirė žinomas vokiečių rašytojas grafas Hermann Keyserling, 65 m. amžiaus, Sukilėlis Monte ir kitų veikalų autorius.

— Kinijos komunistai užėmė Lungkiang, trečiąjį Mandžūrijos didmiestį.

— Praeitą pirmadienį Japonijos imperatorius Hirohito minėjo 45 savo amžiaus gimtadienį.

— Gegužės 6 d. New Yorke vėl pradeda veikti generalinis Italijos konsulatas.

—Dvidešimts Amerikos lakūnų, savo laiku buvusių Jugoslavijoje, prašo prezidentą Trumaną intervencijos dėl gen. Draja Mikailovičiaus teismo.

— JAV ambasada Argentinoje reikalauja suimti Heinrich Doege, žinomą vokiečių finansininką.

— Buvęs Austrijos premjeras Schuschning ragina panaikinti okupacines zonas jo krašte.

— Bulgarija reikalauja išėjimo į Aigėjos jūrą.

— Islandijos valdžia priešinga Amerikos bazių steigimui toje saloje.

— Argentina sutiko paskolinti Ispanijai pusaštunto milijono dolerių.

Pasaulis greit užmiršta

Vis nauji įvykiai galvotrūkčiais veja vienas kitą, šiandien jau niekas nebegalvoja apie tai, kas buvo vakar, šios dienos draugai rytoj darosi atkakliais priešais.

Anksčiau europiečiai, norėdami pavaizduoti svaiginantį greitį, sakydavo: "amerikietiškas tempas!" Dabar atrodo, kad bent kiek tai liečia politikos nepastovumą, senasis pasaulis jau bus pralenkęs naująjį, Amerika rodo daugiausia palinkio į pastovumą.

Po karo visi laukė ir tikėjosi ramybės, poilsio, tikros taikos. Vietoj to matome tikrą karštligišką lenktyniavimą. Įtempimas didėja jau ne savaitėmis, ir net ne dienomis, o tiesiog valandomis. Spaudimo centrai akrobatiškai šokinėja iš vieno pasaulio krašto į kitą.

Jau beveik niekas nekalba apie Indoneziją, Mandžūriją. Jau seniai užmirštas karo pabaigoje tiek triukšmo sukėlęs Lenkijos klausimas. Aktualios problemos sensta beveik nespėjusios užgimti. Net toji atominė bomba, kuri sekančią dieną po Hiroshima sunaikinimo jau buvo paskelbta esanti pasenusio modelio...

Nenuostabu, kad tautos net fiziškai nebegali atsiminti praeities, ir net nebepajėgia aprėpti šios dienos įvykių visumos. Tų įvykių fonas savo akinančiu raudonumu aptemdo žmonių akis.

Keista: tą raudonumą matome visur, kur tik kyla koks nors neramumas ar nesutimas. Paimkime visus tuos nesutikimus taptautiniuose santykiuose, kurie kilo nuo šio karo pabaigos. Ar jų bent vienas kilo dėl Jungtinių Amerikos Valstybių noro pavergti kitas tautas, arba dėl Anglijos siekimo primesti kitiems savo politines ar socialines pažiūras? Iš tokių klausimų kiekvienas gali tik skaniai pasijuokti.

Paskutinysis didysis kofliktas vyko (ir tebevyksta) Irane. Nesigilindami į politiškas suktybes, ką ten matome? Washingtonas reikalauja vykdyti su tartį, kuria pasižadėta gerbti Irano nepriklausomybė, anglai, nors ir labai neramia širdimi, atitraukia savo kariuomenę. Tuo tarpu sovietų okupuotoje "zonoje" įvyksta "spontaniškas" liaudies sukilimas.

Aišku: čia ne tik kam pakvipo persų naftos šaltiniai, bet dar šmėkštelėjo laisvas kelias į Indiją, Turkijos apsupimo galimumai, priėjimas prie Viduržemio jūros, o iš ten į Afriką.

Apetitas auga bevalgant: kas paėmė savo "globon" pusę Europos, tas nori ir dar daugiau.

SUSEKTAS SĄMOKSLAS PRIEŠ GENEROLO MACARTHURO GYVYBĘ

Planas turėjo būti įvykdytas gegužės 1 d.

Iš Tokijo pranešama, kad ten susektas sąmokslas nužudyti gen. MacArthurą, kuris iki šiol mieste vaikščioja be jokios asmens sargybos. Sakoma, kad sąmokslas buvęs rengiamas gegužės 1 d., kai Japonijos sostinėje turėjo įvykti komunistų demonstracija.

Sąmokslą prieš gen. MacArthuro gyvybę renges kakoks Hideo Tokayama ir keletas kitų, apie kuriuos pranešęs iki šiol neįvardintas asmuo. Tokijo policija dabar ieško tų sąmokslo planuotojų.

Tai jau trečias iš eilės gandas apie sąmokslą prieš Amerikos okupacinių jėgų vadą Japonijoje. Nežiūrint to, gen. MacArthuras ir šį kartą nesutiko priimti pasiūlymo sudaryti specialę sargybą jo gyvybei apsaugoti.

Patys japonai sako, kad vardas Tokayama nėsas japoniškas. Tuo tarpu iš kitų šaltinių patirta, kad minimas sąmokslo ruošėjęs savo laikų studijavęs slaptosios japonų policijos mokykloje ir buvęs vienas iš kamikazių, arba saužudžių lakūnų, karo metu atakavusių Amerikos laivus.

Pastebėtina, kad gen. MacArthuras nuo pat atvykimo į Tokijo neparodė nė mažiausios baimės dėl pavojaus savo gyvybei. Generolas Japonijos sostinės gatvėse vaikščioja taip, lyg jis būtų savo krašte.

Rusai pasitraukė iš Azerbaidžano sostinės

Radijo žiniomis ,rusų kariuomenė apleido Tabriz, Azerbaidžiame jūsų kraštą. Per tuos sovietų kariuomenės viršininkas gen. Glidski paskelbė tokį atsisveikinimo pareiškimą:

"Po keturių metų mes apleidžiame jūsų kraštą. PePr tuos metus mes buvome geri draugai. Mes atėjome, pagal sutartį, apsaugoti jūsų kraštą, nuo karo. Karas baigėsi, ir mes išvykstame, linkėdami jums laimės ir gerovės taikoje."

Raudonarmiečiai kinų uniformose

Mandžūrijoje, kovose tarp kinų komunistų ir Čian kai šeko armijos, pasirodo, dalyvauja ir rusų kariai — eiliniai ir karininkai. Šiomis dienomis paaiškėjo, kad kinų nacionalistai ties Čančung paėmė į nelaisvę keletą rusų, kurie kovojo kinų komunistų pusėje.

Marshallui nesiseka sutaikinti kinų

Kinijos komunistams, pateikus naujus reikalavimus Mandžūrijoje, gen. Marshallo, kaipo specialaus JAV ambasadoriaus, pastangos, sutaikinti Čian Kai Šeko vyriausybę su Kinijos komunistų vadovybe laikoma galutinai nepasisekusiomis. Kinijos komunistai norisavo kontrolėje pasilikti tam tikras Mndžūrijos dalis. Prieš tokius komunistų planus generalismo Čian Kai Šekas griežtai pasipriešino. Manoma, kad Kinijos nacionalistams neliko kitos išeities, kaip tik pavartoti ginklą ir jėga priversti komunistus apleisti Mandžūriją, kurią savo laiku Maskva specialioje sutartyje žadėjo grąžinti kinams.

Jungtinės Tautos sudarė specialų Atominės Energijos Komisiją, į kurią įeina ir Gromyko, kaipo SSSR atstovas.

Pralaimėjęs savo oponento, Manuel A. Raxas, naudai Filipinų prezidento rinkimus Sergio Osmena savo šeimos narių tarpe. Kaip žinoma liepos 4 d. Filipinų salos formaliai skelbiamos nepriklausoma respublika.

Amerikos Lietuvių Savaitė

DETROITO LIETUVIŲ DIENOS

MARIJA SIMS

BADAVIMO LAIKOTARPIS

Buvęs Amerikos prezidentas H. Hooveris, kuris dabar išvykęs aplankyti bado ištiktus kraštus Europoje, Azijoje ir Afrikoje kalbėdamas per radiją iš Egipto, pranešė, kad šie keturi mėnesiai yra didžiausio badavimo mėnesiai, kokius gali atminti istorija ir todėl reikalinga ko skubiausia pagalba. Jis kvietė visas valstybes rimtai sukauptí visas jėgas šalpai. Jis pranešė, kad Amerikos sotieji žmonės mažiau valgytų, taupydami maistą alkaniems ir t. t.

Hooverio kalbą patvirtino prezidentas Trumanas ir visa eilė aukštųjų valdininkų. Jie prašė maluninininkus mažiau grūdų malti, o tuo tarpu ūkininkams pasiūlė 30 centų daugiau, negu nustatytos kainos už kiekvieną bušelį kviečių ir kukurūzų.

O KAS MUMS DARYTI?

Mums lietuviams, reikėtų susirūpinti dar labiau, nes mūsų kraujo dalis, išvietinti lietuviai, toj baisioje audroje, tame badaujančių sūkuryje. Mums reikėtų bent šiais paskutiniais keturiais mėnesiais tikrai pasišvęsti šalpos darbui ir kiekvieną centą, atliekamą nuo kasdieninių reikalų, paskirti badaujančių šelpimui. Juk lietuvių yra ir tuose kraštuose, kur UNRRA neteikia pagalbos ir jie ten, kur ir vietiniai badauja, turi kaip nors prasimaitinti Nuolatinis jų badavimas pakirs jų sveikatą ir tie taurūs lietuviai, ištrūkę iš nacių ir bolševikų nagų, turės liegti ir be laiko nuvysti.

Nemalonu žmones raginti prie šalpos darbo, žinant, kad tie patys pabėgėliai ir tremtiniai skaitys tuos raštus, betgi ir tylėti nebegalima. LVS 6 sk. buvo pradėjęs labai gražų tiesioginės šalpos darbą, bet jis buvo trumputis ir tik keli nariai dar siuntinėja savaitinius paketėlius. Aš dar prašyčiau, be tų, kurie jau prisidėjo ir pasiuntė, ir naujų narių dar bent šiais paskutiniais keturiais mėnesiais, šią vasarą, siuntinėti maisto paketėlius savo tautiečiams.

TAUTININKŲ CENTRO GESTAS

Tautininkų Centras savo suvažiavime padarė labai rimtų žygių šalpos reikalu. Jie nutarė šelpti visokiariopai. Reiškia, šelpti ne tik maistu, bet ir rūpintis jų įvežimu į saugesnes šalis, ypač į Ameriką. Tai jau didelis darbas ir labai svarbus, reikalingas visiškos žmonių paramos ir koperacijos. Tautininkų Centras yra sveikintinas už šioki gestą.

BOLŠEVIKAI IR PARAŽITAI

Jau kelios moterys mane klausė, kas tie parazitai ir kodėl bolševikai jais vadinami.

Parazitas yra toks augalas, ar gyvūnas, kuris maitinasi iš kito. Įvairūs valdzdžiai, kaip sparvos, uodai ir kiti, kurie vasaros metu čiulpia gyvulių kraują. Augalų galima paimti pav., brantus. Brantus kiekvienas lietuvis žino. Jie apsivynija apie liną ir čiulpia lino sultis, kurias linas iš žemės pasigamina savo šaknelėmis. Linas, brantų užkluptas, nyksta ir, pagaliau, miršta. Žmogus iš tokių linų neturi jokios naudos.

Bolševikai lyginami parazitams todėl, kad jie šioje ar kitoje šalyje gyvena, valgo tos šalies duoną, o dirba Maskvai ir savo šali lygiai, kaip tas brantas, naikina ir nori pavesti kitiems, kad visiškai sunaikintų. Kaip matote, lietuviški bolševikai, nors jie Lietuvoje gimę, augę ir jų giminės ten dar gyvena, o visvien jie nori tėvynę pavesti sunaikinimui. Ir tie lietuviai bolševikai niekam nenaudingi, nes jie eina ir prieš Ameriką ir ją nori bolševizmui pavesti, kad sunaikintų. Tai ar bolševikai ir brantai ne tas pats? Todėl bolševikai ir vadinami parazitais.

MEMORANDUMAS PREZIDENTUI TRUMANUI

Jį pasiuntė LVS pirmininkas P. J. Žiūris

Lietuvai Vaduoti Sąjungos prezidentas inžinierius P. J. Žiūris neseniai pasiuntė JAV prezidentui Trumanui memorandumą, kuriame gana plačiai ir nuosekliai išdėstyta lietuvių kilmės amerikiečių pažvalga į okupuotos Lietuvos ir jos tremtinių Europoje padėtį.

Ryšyje su JAV prezidento Trumano Laivyno Dienos kalba apie Amerikos pagalbą badaujančiai Europai, LVS prezidento Žiūrio memorandume sakoma:

"Labai gražu kalbėti apie Europos ir, pagaliau, viso pasaulio gerovę ir saugumą. Bet kadangi komunistinis rėžimas pakeitė nacionalsocialistų diktatūrą žiemių ir pietryčių Europoje ir pavergė šimtus milijonų buvusių laisvų žmonių, tai būtų laikas eiti nuo žodžių prie darbų."

Toliau memorandume sakoma, kad ištisus šešis metus Lietuva buvo naikinama dviejų žiaurių okupantų. Negana to, dabar Lietuvos tremtiniai sąjungininkų zonose, Vokietijoje, dar persekiojami NKVD agentų. Todėl memorandume ir pastebima:

"Dabar mums tenka patirti, kad Sąjungininkų autoritetai pasiduoda sovietų propagandai, kurios rezultate, jie pradeda tikėti, jog išvienintų asmenų esama nacių."

Tuo tarpu, "faktas lieka faktu," memorandume sakoma, "kad tie, kurie pasirodo antikomunistais, tuojau skelbiami pronaciais. Tai daroma nežiūrint to fakto, kad vieninteliai nacių bendradarbiai rytų Europoje yra buvę patys rusai."

Todėl memorandume prašoma sustabdyti bolševikų propagandą lietuvių stovyklose Vokietijoje ir neleisti jose lankytis NKVD agentams. Toliau prašoma sudaryti tokias sąlygas, kad Lietuvos tremtiniai galėtų apsigyventi kituose kraštuose, kur jiems negrestų bolševikų persekiojimas.

Reikia pastebėti, kad šis LVS prezidento P. J. Žiūrio memorandumas buvo pasiųstas labai tinkamu laiku, nes šiuo metu tremtinių klausimas, rodos, yra pasiekęs opiausio aktualumo laipsnio.

Šia proga, reikia pažymėti, kad inžinieriaus P. J. Žiūrio vadovaujama Lietuvai Vaduoti Sąjunga šaukia metinį seimą, kuris įvyks birželio 1 ir 2 d., Detroit, Mich.

PYKSTA, NES TEISYBĖ BADO AKIS...

WATERBURY, CONN. —Vietinės Tarybos vadai pyksta, jei kas nors jų darbus pakritikuoja. Balandžio 14 d. Tarybos susirinkime kilo skandalas, nes I-zys parašė spaudoje apie pirmininko A. Aleksio nedorą elgesį. Minimas asmuo, vietoj svarstes Tarybos reikalus, atėjęs į susirinkimą, lieja tulžį prieš tuos asmenis, kurių jis neapkenčia.

Praeitame susirinkime vienas jų patrijotas atsinešė laikraštį ir pradėjo burnoti. Kas tas I-zys? Ką jis čia prieš mus rašo? Mes jį turime sustabdyti.

Pirma, negu jūs, vyrai, ką nors stabdysite, gal malonėsite parodyti, kas ten neteisingo parašyta. Jeigu to nepadarysite, tai žinokite, kad jūs veidmaniaujate.

Andai Tarybos pirmininkas p. A. Aleksis pareiškė, kad jis pasitraukiąs iš šių pareigų, nes "perdaug kritikuojamas?" Bet, štai, pereitame Tarybos susirinkime buvo išrinkta komisija, kurios pareiga sužinoti, kas tas asmuo, kuris "taip nepadoriai rašo"?

Ar nebūtų geriau, jei ta komisija ištirtų paties p. Aleksio darbelius. Ar ne p. Aleksis ištisus metus nesilankė Tarybos susirinkimuose? Ar ne jis Tarybą boikotavo? Ar ne jis stengėsi iš Tarybos ištraukti draugijos ir kai kurias buvo net ištraukęs? Ar ne jis kartą Katalikų Federacijos skyriaus susirinkime pareiškė, kad skyrius, nors iš Tarybos nepasitraukė, bet ir nieko neveikia?

O kodėl p. Aleksis taip elgėsi? Todėl, kad jis tada nebuvo Tarybos pirmininku, o norėjo juo būti. Ir tik dabar, kai jam pasisekė įsipiršti į Tarybos pirmininko vietą, tai staiga jis su savo klapčiukais pasidarė "didelis patriotas." Dabar jis pradėjo šmeižti visus tuos, kurie Tarybą padėjo organizuoti ir visą laiką joje nuoširdžiai darbavosi.

Jeigu bus reikalo, mes paskelbsime visų tų šiaudinių patriotų vardus. O tuo tarpu pažiūrėsime, kaip toliau tas šlubis šoks. Ar tik jie, neišsivaikę geriausius veikėjus, vėliau patys nesusikibs už gerklių?

I zys.

ALM ir LVS laiškas Sen. Tom Connaly

Amerikos Lietuvių Misijos ir Lietuvai Vaduoti Sąjungos vadovybės neseniai parašė JAV Senato Užsienio Reikalų Komisijos pirmininkui senatoriui Tom Connally laišką, kuriame plačiai išdėstė Lietuvos ir jos tremtinių reikalus.

Tame laiške siūloma Baltijos valstybių reikalą įtraukti į Jungtinių Tautų dienotvarkę. Laiške, be to, siūloma Jungtinių Valstybių delegacijai UN konferencijoje reikalauti Sovietų Rusiją atitrauktų savo karuomenę iš Baltijos valstybių, taip pat reikalauti, kad baltai, kurie yra ištremti į SSSR gilumą tuojau būtų grąžinami į jų laisvus ir nepriklausomus kraštus.

Laiške ypač plačiai rašoma apie Baltijos tremtinius, esančius Vokietijoje. Nurodoma, kad jeigu tremtiniams būtų leidžiama grįžti į savo išlaisvintus kraštus, tai iš to būtų naudos ne tik jų tėvynėms, bet ir visai žmonijai.

Įspūdžiai iš Bostono ir Montello

Vėliausiu laiku vienas iš redakcijos narių vis lanko Vieny bės skaitytojus žymesnėse kolonijose. Prieš Velykas Bostono ir Montello vienybiečius lankė redaktorius Vladas Barčiauskas. Jo įspūdžiai iš tų kolonijų bus išspausdinti kitame Vienybės numeryje.

Baltų ir Skandinavų Draugija Washingtone

Neseniai čia įsikūrė Baltijos ir Skandinavijos tautų kilmės draugija, kurios pirmininku išrinktas lietuvis, karo veteranas, L. J. Esūnas. Draugijos tikslas sutelkti į daiktą visus Baltijos ir Skandinavijos žmones, gyvenančius Washingtone. Draugija, be kita ko, organizuos tautines dienas, apimančias Daniją, Estiją, Suomiją, Latviją, Lietuvą, Norvegiją ir Švediją, kaip ir rūpinsis šių tautų kultūriniais bei socialiniais reikalais. Asmenys, kurie domisi šios draugijos projektuojamais darbais, prašomi kreiptis į pirmininką šiuo adresu: Mr. L. J. Esunas, 2505 13th St., N. W., Washington 9, D. C.

R. P.

Atvyko iš Šveicarijos

Mūsų korespondento dr. M. J. Coiney iš Waterburio pranešama, kad šiomis dienomis į Bristol, Conn. atvyko B. Avižonytė Blažienė, Amerikos kariuomenės kapitono Aleksandro Blažio žmona. P-nia Blažienė yra žinomo akių specialisto dr. Avižonio sesuo. Dr. Avižonis, kaip ir daugelis Lietuvos inteligentų, pabėgo nuo bolševikų ir dabar gyvena Šveicarijoje.

Okinawos saloje daugelis Amerikos karių pradėjo sirgti miego liga.

M-ME VERA
GROŽIO SALIONAS
Puikiai sutaisome plaukus, duodame pirmos rūšies "permanent wave" ir turime didelį patyrimą plaukų dažyme.
76 John Street, Room 1
BRIDGEPORT, CONN.
Tel.—5-0909

VETERAN'S PACKAGE STORE
WINE — LIQUORS — BEER
789 Bank Street
WATERBURY, CONN.

IMPERIAL PACKAGE STORE
WINE — LIQUORS — BEER
21 Congress Avenue
WATERBURY, CONN.

WATERTOWN PACKAGE STORE
WINE — LIQUORS — BEER
677 Watertown Avenue
WATERTOWN, CONN.

BUNKERHILL PACKAGE STORE
WINE — LIQUORS — BEER
408 Watertown Avenue
WATERBURY, CONN.

WATERBURY Plumerių ir Geležinių Daiktų Co.
861 BANK STREET
Tel. 3-3895
M. J. Verbyla ir sūnūs—

LIKERIAI, VYNAS IR ALUS
DIDŽIAUSIAS PASIRINKIMAS
48 N. LEONARD STREET
WATERBURY, CONN.
abiejų biznių savininkai

CORN CUT RATE
VYNO IR LIKERIŲ KRAUTUVĖ
ATEIKIT IR PAMATYGIT MUSŲ SAVAITGALIŲ SPECIAYBES
847 BANK STREET WATERBURY, CONN.
Tel. 3-8233

C. WM. KUCHAUSKAS, Jr.
Laidotuvių Direktorius
637 Washington Blvd.
BALTIMORE 30, MD.
Tel. Lexington 5714

IDLE HOUR TAVERN
J. M. Waisengoff, sav.
Šokiai kiekvieną antradienį ir ketvirtą dienį nuo 9 v. v. iki 2 val. ryto
Stečiai, atvykę iš kitų miestų, kviečiami užeiti į šią puikiausią lietuvišką užeigą
1417 W. BALTIMORE ST.,
BALTIMORE, MD.

KAROL MEAT PRODUCTS
Rūkytos Rūšies Mėsa
412 South Bond Street
BALTIMORE, MD.
Tel. Wolfe 0615-6

CRYSTAL TAVERN
John J. Dekinis, sav.
1509 W. BALTIMORE ST.,
Baltimore, Md.
Tel. Gil. 7281

JOSEPH'S CAFE
E. Juozapaitienė, sav.
18 South Fremont Avenue
BALTIMORE, MD.
Tel. Calvert 0825

WALTER CAFE
Walter Medzveckas, sav.
1124 W. PRATT STREET,
Baltimore, Md.
Tel. Calvert 2284

JONAS GRIČENA
LIETUVIŠKA UŽEIGA
661 W. PRATT STREET,
Baltimore, Md.

BROOKS TAVERN
804 WASHINGTON BLVD.,
Baltimore 30, Md.
Tel. Lexington 9606

JUOZAS KAŠINSKAS
Laidotuvių Direktorius
602 Washington Blvd.
BALTIMORE 30, MD.
Tel. Lexington 8595

PAUL'S RESTAURANT
PAUL VIŠNIAUSKAS
31 SPRING STREET, NEW BRITAIN, CONN
Telefonas: 8774.

QUALITY MARKET
Tai vieta, kur žmonės gauna sveiką, šviežią, pirmos rūšies maistą.
VIKTORAS ABECIŪNAS
356 PARK STREET,
NEW BRITAIN, CONN.
Telefona: 1481.

STANLEY TOLIUS
LIETUVIŠKA UŽEIGA
158 N. Main Street,
UNION CITY, CONN.
Tel.: Naugatuck 4864

RESTAURANAS
RAYMOND WOLUNS, sav.
216 BROAD STREET,
WINDSOR, CONNECTICUT
Biznio tel. — 833

Tamulio Fotostudija
Portretai, vestuvių grupės.
555 STATE STREET,
NEW HAVEN, CONNECTICUT
Tel. 8-8570

Laidotuvių Direktoriai
J. MARKEVICZ IR SUNUS
Puikiai įrengta koplyčia.
Profesonališkas patarnavimas
15 TRUMBULL STREET,
NEW HAVEN, CONNECTICUT
Tel. 5-92229

LIETUVIŲ UŽEIGA
BRONIUS DAUJOTA, sav.
ČIA ŠUSIRENKA VISI NEW HAVENO LIETUVIAI
113 CHAPEL STREET,
NEW HAVEN, CONNECTICUT

Laidotuvių Direktorius
ANTANAS VENSKUNAS
665 STANLEY STREET,
NEW BRITAIN, CONNECTICUT
Telefonas 1702

Boston Realty Trust
INSURANCE SERVICE
adv. Joseph B. Gailius
317 E St. (Broadway kamp.,
South Boston, Mass.
Tel.: SOU 2732

South Boston Cafe
Vincas Balikonis, sav.
Lietuviški pietūs.
Vynas, alus ir degtinė.
258 WEST BROADWAY
SOUTH BOSTON, MASS.

Boris Beverage Co.
Juoz. Arlauskas ir Juoz. Skendalis, sav.
Pristato toniką, vyną ir visokios rūšies alų baliams, vestuvėms į namus ir salės.
220 E STREET
SOUTH BOSTON, MASS.
Tel. SOU 3141

Strand Svetainė
V. Tautvaiša, sav.
374 BROADWAY
SOUTH BOSTON, MASS.

Strand Cafe
V. Tautvaiša ir K. Pocius, sav.
Pusryčiai, pietūs, vakarienės.
Lietuviškas maistas.
Vynas, likeriai ir alus.
376 BROADWAY
SOUTH BOSTON, MASS.
Tel. SOU Boston 9210

CASPER FUNERAL HOME
Joseph W. Casper
(Kasparas)
Lietuvis laidotuvių direktorius ir Balsamuotojas
NOTARY PUBLIC
Patarnavimas dieną ir naktį
Koplyčia Šermenims Dykai
187 DORCHESTER STREET
SOUTH BOSTON, MASS.
Tel. SOU Boston 1437
SOU Boston 3960

Lietuviška Užeiga
Juozas Yhasala, sav.
Likeriai, vynai ir alus.
Geri Užkandžiai.
705 N. MONTELLO STREET
MONTELLO, MASS.
Tel. Brockton 8606

Massachusetts valstybėje parduodamas 30 akerių ūkis su trobėsiais ir puikiu ežeru bei mišku. Kreiptis: Montello Ice Co., 68 Morton Street, Montello, Mass.

KRUGELIO
Degtinės Krautuvė
Mes turime įvairiausios rūšies vyno, alaus ir degtinės
Green ir John Street
WATERBURY, CONN.
Telefonas 3-9658

Dr. M. J. COLNEY
148 Grand Street
WATERBURY, CONN.
Telefonas 3-4747
PRIĖMIMO VALANDOS:
nuo 10 val. ryte iki 8 val. vak.

Mažeikos Laidotuvių Įstaiga
STEPHANIE MAŽEIKA vedėja
10 Porter St., Waterbury, Conn.
Tel. 4-1937.

Mėsinė ir Grosernė
John Massimo & Sons
318 Congress Avenue
WATERBURY, CONN.
Tel. 4-9433 ir 3-6151

THOMAS MATAS
Real Estate
81 Fox Street
WATERBURY, CONN.

CHAS. STRIKULIS
Maisto Krautuvė
851 Bank Street
WATERBURY, CONN.
Telefonas 4170

Nelaimės valandoje šaukite
STOKES
LAIDOTUVIŲ KOPLYČIĄ
II Pasaulinio karo veteranas
694-696 N. Riverside St.
WATERBURY, CONN.
Telefonas 3-7411

CAPITOL
LIQUOR STORE
VYNAS, LIKERIAI, ALUS
Pristatome į namus
Freddie ir Rudy Lerž, sav.
850 Bank Street
WATERBURY, CONN.
Telefonas 3-4268

Highland Market
Įvairūs maisto produktai
A. Bessparis, sav.
840 Highland Avenue
WATERBURY, CONN.

New York Kepykla
M. ir A. Krinsky, sav.
73 Kingsbury Street
WATERBURY, CONN.

Vaistinė
Bendler's Drug Store
Paruošami visoki receptai
VISOKIŲ RŪŠIŲ LIKERIAI
Bank St. ir Congress Ave.
WATERBURY, CONN.

Pete's Package Store
Petras P. Palapis, sav.
Vynas, likeriai ir alus.
DIDELIS PASIRINKIMAS
319 BANK STREET
WATERBURY, CONN.

REDWOOD FURNITURE Company
East Main at Mill Street
WATERBURY, CONN.

Moe's Automobilių Dalys
NAUJOS IR VARTOTOS.
AKSELIAI, TRASMITORIAIS KINTAMIEJI STABDŽIAI. KARBOREITORIAI. PADANGOS.
138 Division St, Waterbury Ct.
Tel. 4-6127, 4-6128.

Highland Pharmacy
Vaistinė
Pildomi receptai
AUKŠTOS RŪŠIES LIKERIAI
A. R. Shobrinskis, sav.
575 Highland Avenue
WATERBURY, CONN.

Laidotuvių Direktoriai
John Deliniks ir Sūnus
17 Congress Avenue
WATERBURY, CONN.
Telefonas 3-6181

BRASS CITY
Coal & Oil Co.
W. Shukaitis, sav.
71 S. Leonard Street
WATERBURY, CONN.
Telefonas 4-0534

Joe's Tire Shop
Joe Samoska, sav.
241 N. Main Street
WATERBURY, CONN.
Telefonas 3-2414

BRASSCO
BOTTLING CO., Inc.
Įvairios sodės
B. Kasparavičius, sav.
24 E. Liberty Street &
21 Bond Street
WATERBURY, CONN.
Telefonas 5-1217

COLONIAL
BOTTLING WORKS
Įvairūs gaivinantieji gėrimai
Jonas Klikna, sav.
WATERBURY, CONN.

Didžiųjų daktarų keliais

Nežiūrint, kaip didieji alijantai bemėgintų spręsti Lietuvos tremtinių klausimą, nežiūrint, koks likimas mus, kaip šapą, beblaškytų pasaulio mariose, lieka dar vienas ir pats svarbiausias dalykas: — kaip mes patys, mes lietuviai, sutiksime savo likimą ,kaip mes jausime, galvosime ir veiksime, neatsižvelgiant į tai, kaip kas pasielgtų su mumis, kaip lietuviais ir žmonėmis, ir su mūsų tėvyne Lietuva?

Tai yra paskutinis ir svarbiausias klausimas, kuris turėtų lydėti kiekvieną lietuvį bet kokiose šio gyvenimo vingiuose. Nežiūrint, anot tos dainos, kokios vėtros beūžtų aplink mus, ką bedarytų pablūdusi Europa ir nuodingomis smalkėmis apsisaiginęs pasaulis... Nes niekas mums nepadės, jei pirmiausia nepadėsime sau patys. Niekas mūsų negelbės, jei pirmiausia nesigelbėsime mes patys. Niekas neužstos ir niekas neis mirti už mus, jei pirmiausia neužstosime savęs patys ir jei neguldysime pirmieji galvos už mūsų tėvynės laimingesnę ateitį!

Lietuvių tautos gyvybė ir amžinumas yra mūmyse pačiuose. Mūsų širdyse ir mūsų valioje. Ir niekur, jokiose svetimuose, net ir šilčiausiose pagairėse...

AR ILGA BUS ŠI EMIGRACIJA?

Tokio klausimo pradžioje visai nebuvo. Kiekvienas, palikdamas tėvynę, tremiamas iš jos ar savarankiškai bėgdamas nuo raudonojo tvano, buvo tikras, jog greit vėl grįš. Buvo tikras tikėjo... Nes juk užką ir kam buvo sukeltas ir ėjo šis didysis pasaulinis kraujopiūdis? Argi ne dėl to, kad keli tironai užsimojo pavergti Europą ir visą žemę? Argi ne dėlto, kad jų užmačioms turėjo būti pasiprie šinta? Argi ne dėlto, kad kaip žadais žadėta ir iškilmingiausiais dokumentais, visos tautos vėl būtų išvaduotos nuo tironų priespaudos, persekiojimų ir baimės, nuo teroro ir pavergimo? Argi ne dėlto, kad jos visos vėl būtų laisvos ir kiekviena tajkingai bendraudama su kaimynais, savo pačios rankomis statytų naują ir šį kartą tikrai geresnę ateitį?

Argi ne dėl to?—

Šiandien pasirodė, kad didysis kraujoplūdis buvo ne dėl to!... Naujasis kruvinasis tironijos šešėlis užslinko pusę Europos, ir visame pasaulyje vėl kyla susirūpinimas ir nerimas. Karas pasibaigė ir tarsi dar nepasibaigė. Nematyti tačiau ryškios valios, kad tai, kas buvo žadėta, būtų tikrai įvykdyta. O plepalai jau nusibodo...

Ir todėl šiandien jau daug kam kyla tas bauginantis klausimas: ar ilgai bus ši emigracija? Tai pareina nuo atsakytojų nujautimo, proto ir sprendimų subrendimo, istorinės perspektyvos suvokimo, jų turimų ar prileidžiamų informacijų, o dažniausiai nuo viehokios ar kitokios nuotaikos...

Šį kartą palikime nuošaly tokius įvairiopus spėliojimus. Tremtiniai Vokietijoj, Švedijoj, Prancūzijoj, Italijoj, ir visi kiti išeiviai lietuviai, kur jie tik besirastų pasaulyje, turėtų nukreipti dėmesį į galutinį apsisprendimą: — kas jie turėtų būti ir ką daryti, nesvarbu, ar ilga, ar amžina jų gyvenimo mastu galėtų būti ši emigracija?...

IŠKYLA ŽILAGALVIŲ DIDVYRIŲ VIZIJOS...

Čia gal nereikėtų ir nebūtų vietos nukrypti į tolimąją praeitį. Užtektų vien prisiminti, kad lietuviškosios giminės tarp germanų ir slavų pasaulio marių nepaskendo per tūkstančio metų kovas. Retai kuri tauta galėtų jaustis taip užgrūdinta ir tiek kupina didvyriškų patyrimų, džiaugsmingų ir liūdnų pamokų, kaip tai yra turėjusi lietuvių tauta. Mums lieka tik nepadaryti gėdos žilosios senovės protėviams...

"DAKTARŲ KELIAIS"

Bet žvelkime arčiau, į laikus, kur dar mūsų tėvai ar senialiai buvo sudėję savo lūkesčius. Žvelkime į lietuvių naujo atgimimo įkvepiančią gadynę. Ir pamatysime, kaip šią tokią baugią ir juodą mūsų Tėvynei valandą, iškyla jų paveikslai pro netolimos praeities miglas ir ūkus. Tarsi degančios strėlės išneria į padangę ir pabyra milijonais spindančių žiburėlių... Pie — tie barzdoti žilagalviai seneliai, tie didvyriai ir patrijarchai, daktarai, kunigai ir laisvės dainiai poetai, ties tūšnelėse įsiknisę žemgraužiai ir tylūs juodnugariai, tie dievo dirbiai ir jų pakelėse parymę Rūpintojėliai, tie džiovininkai studentai ir tie jauni berneliai savanoriai...

Visi jie atgimsta, iškyla ir seka mus savo guodžiančia akimi. Ir galbūt jų priešakyje stovi žilabarzdis Oškabalių Daktaras — Jonas Basanavičius... Aušros, įkūrėjas, ar tik ne 25 metus išbuvęs emigracijoje! Ar jis kada dėl jos skundėsi? Ar palūžo tikėjime?

Šalia jo stovi kitas žilabardis Daktaras — Jonas Šliūpas, narsusis aušrininkas. Ar tik ne 37 metus jis buvo emigracijoje ir širdimis grąžino savo Tėvynei beveik visą Amerikos lietuviškąją išeiviją! Ir mir ties akimirką Berlyne jis svajojo atgimstant didžiąją Aistiją...

Jų emigracija buvo ilga, ir jie juk turėjo palikti svetimų tironų vergiamą Tėvynę. Bet jie grįžo, niekad neišemigravę iš lietuvių tautos širdies!

Kiti vėl, išsilaikę Tėvynėje drauge su savaisiais mirę kovoje ar laimingos senatvės prievakaryje...

Jų priešakyje — įdomiausias ir atkakliausias tretysis Daktaras — Vincas Kudirka. Pirmasis Varpininkas, kritęs kovoje, Tėvynės atgimimo priešaušrėje, bet šaukęs: Kelkite! Kelkite! Kelkite... Ir palikęs mus švenčiausią giesmę: Lietuva, Tėvyne mūsų, tu didvyrių žeme!..

Arba šviesusis Vaižgantas, blaškytas visokių vyriausybių, tarsi žėrintis amžinos vilties pragiedrulis apniauktoj padangėj, seka mus savo šypsniu visur ir visada, kaip ir pridera didžiajam Tėvynės Sargininkui...

Arba Baltasis Erelis — Bielinis, nevaininkuotas Lietuvos knygnešių karalius, apsivainikavęs savo žilą galvą tylaus kovotojo pergalės vainiku ir su maišeliu ant Nepriklausomybės slenksčio, tada, kada jau lietuviškas žodis ir lietuviška raidė laimėjo ilgą kovą ir naują laisvę...

Ir visi, ir visi, ir visi... Jie— žilagalvių didvyrių vizijos, didžiųjų daktarų paveikslai, šiandien vėl prisikėlė, taip gyvi, taip reikalingi ir taip tvirti pa guodžiantieji...

SU TVIRTU TIKĖJIMU

Tad argi mums suklupti šiandien, lietuviai, kur jūs bebūtumėt? Mums, stovintiems viduje naujojo šimtmečio, dvidešimtojo amžiaus, — amžiaus didžiųjų kovų ir laisvių pergalės, amžiaus naujos gėdos ir tironijų atgimimo?

Ne! Mes negalime suklupti. Neturime tokio noro, nei teisės. Senovės protėviai ir atgimimo Daktarai įpareigojo! Mes jų vaikai ir anūkai nepadarysime gėdos dvidešimtajam gėdos šimtmečiui!

Su tvirtu tikėjimu mes pasireiškiame visoki, ir pati dygliuočiausią kelią. Ir visuomet tik tokį, kurs veda į laisvą Lietuvos vaikų Tėvynę. Kuris veda ten mūsų koją, ir jegu ne koją, tai visuomet — mūsų širdį...

O širdis visados prasilaužia ir ten, kur kartais dar protas pasiekti negali.

A. B. Vėjas

Pelikanų susirinkimas Floridos pajūrye. Atrodo, kad trys ilganosiai tariasi, kas reikės daryti su šiuo kevirt uoju, kuris nuošaliai sau tupi ir nerodo nė maižausio noro dalyvauti pasitarime.

Paleistas Liet. Šalpos Komitetas Stockholme

BALFo pirm. kun. Končiaus atsilankymo pasekoj buvo paleistas Lietuvių Šalpos Komitetas Stockholme, kuris buvo pereitų metų rudenį sudarytas Švedų Raud. Kryžiaus. Pirmininku buvo rašytojas Ignas Šeinius. BALF nauju savo įgaliotiniu Stockholme paskyrė prof. Starkų, polit. kalinį iš vokiečių koncentracijos lagerio. Taip pat pakeistas ir Švedų Raud. Kryžiaus atstovas prie Lietuvių K-to. Vieton pastoriaus Svantessono Švedų Raud. Kryžiaus Valdyba paskyrė grafą von Rosen. BALF ir Šv. Raud. Kryžiaus atstovai savo veikimui nori turėti rinktą lietuvių pabėgėlių komitetą, kaip to reikalauja instrukcijos. Dabar išdirbamos taisyklės, kaip komitetą galės rinkti visi po kraštą išsiblaškę mūsų pabėgėliai.

LIETUVIŲ BUITIS BRITŲ ZONOJE

(Mūsų korespondento Vokietijoje)

Pabaltijo tautiniai komitetai ir Raudonieji Kryžiai britų karinės valdžios įsakymu nuo kovo mėn. 19 d. uždaryti ir jų vietoje įsteigta Baltijos tautų labdaros ir šalpos organizacija, kuri, kaip teigiama, savo kompetencija aprėpsianti daugiau ir plačiau nei likviduotieji organai. Nė vienam iš pažiūros atrodo ,jog tautinių komitetų likvidavimas yra kažkas nepaprasta, ir, tur būt, su politiniais reikalais susiję. Iš tikrųjų eiliniam piliečiui šie pertvarkymai neaiškūs. Nesinori tikėtis, jog lietuvių, latvių, estų tautiniai komitetai kaip tokie būtų kažkam buvę rakštys. Tokių institucijų yra juk nevien okupuotoj Vokietijoj, bet ir kituose Europos kraštuose, kur šiektiek tiktai yra susibūrę pabaltiečių. Tačiau kaip ten bebūtų, mūsų pasisekymai reikalų nepakreips kita vaga. Reikia džiaugtis, jog, kaip dabar iš oficialių valdžios sluogsnių pabrėžiama, tas visas pertvarkymas išeisiąs mūsų naudai ir gerovei.. Naujai sudarytoj organizacijoj numatyta daugelis pareigūnų, kurie betarpiškai atstovaus pabaltiečius britų karinėse įstaigose. Dar iki šiol faktinoji padėtis ir toliau lieka tokia pat, kaip ir buvusi: mūmis rūpinamasi, kaip ir rūpintasi.

APIE UNIVERSITETĄ

Į Hamburgą, kaip žinia, suvažiavo akademinis Pabaltijo jaunimas toliau studijuoti. Nors universitetas oficialiai nuo seniau veikia, betgi pats mokslinis darbas ir šiaip iš viso universitetinė nuotaika žymiai nepažengusi. Ypač studentai nusiskundžia bendrabučio patalpomis ir maistu. Gyvenimo sąlygos galima suprasti iš to, jog viename kambaryje susigrūdę gyvena 9-10 studentų. Tokiose sąlygose rimtesnis mokymasis, kur reikia susikuopti, suprantama, neįmanomas. Studentai maitinasi irgi nepavydėtinai. Gaut iš pašalies šį be tą — gyvybinis reikalas. Iš viso reikia paminėti, jog mokiniai studentai gauna nedirbančių maisto normą.

VASAROTOJŲ ROJUS

Adirondack kalnuose prie Lake George ežero įrengiamas puikus vasarnamis vasaros atostogoms. Moderniški kambariai ir kabinos. Geras valgis. Teniso ir badmintono kurortai, valteliai ir vandeniniai dviračiai, ping pong ir kitokie sporto užsiėmimai. Vasarnamis atidaromas gegužės mėnesyje. Kainos nuo $40.00 į savaitę. Vietas rezervuokite dabar. Informacijų rašykite:

ELLEN SLIVYNAS
528 Main Street, Darby, Penna.

GĖLIŲ KRAUTUVĖ
Teklė Dumbliauskaitė, sav.
Nuotakoms buketai — laidotuvėms vainikai sodinimui gėlės
1225 S. 2nd STREET, PHILADELPHIA, PA.
Tel. Howard 8358

LIBERTY FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

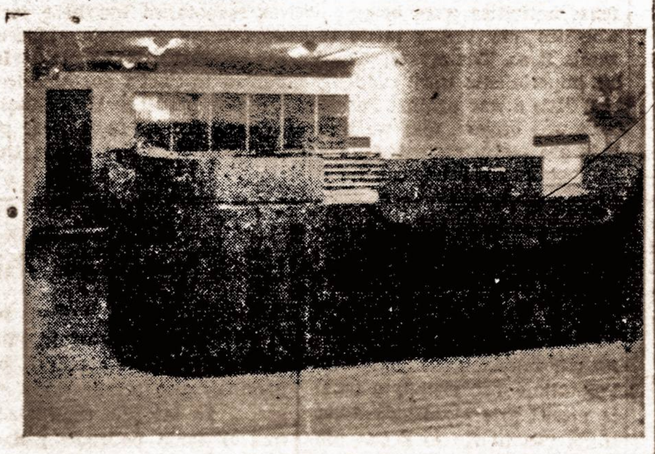

(Pirmoji Lietuvių Paskolos Bendrovė Philadelphijoje)
Įsteigta 1901 m.
CHARLES S. CHELEDEN, vedėjas
Jūsų santaupos garantuotos federalinę apdrauda
204 North Broad Street, Philadelphia 2, Pa.
Telefonas RIT 7726

WILLIAM PASCHALL
718 Callowhill Street,
PHILADELPHIA 23, PA
Vienas iš didžiausių mėsos sandėlių Philadelphijoje.
Mes pristatome mėsą ligoninėms, restoranams ir kitoms vietoms
Telefonai:
Main 7626 Lom. 0677
" 7458 " 2293

NED'S PHARMACY
VAISTINĖ
M. Nadzinskienė, sav.
Mascher Street at Cambria
PHILADELPHIA, PA.
Tel. Nebraska 9385-6

M. J. DEKSNIS
Vyriškų ir moteriškų rūbų siuvėjas
VALO IR TAISO
554 North 5th Street
PHILADELPHIA, PA.
Tel. Market 0730

JONAS TUNAITIS
MALONI LIETUVIŠKA UŽEIGA
301 W. SUSQUEHANNA AVE.,
Philadelphia, Pa.
Tel.: REG. 63555

WOODLAND CAFE
B. J. TRIBULAS, sav.
63rd St. at Woodland Avenue.
PHILADELPHIA, PA.
Telefonas: Saratoga 9656
West 4117

Lietuviška Užeiga
Antanas Miežis, sav.
2207 North 2nd Street
PHILADELPHIA, PA.

Merkelio Kepykla
LIETUVIŠKA DUONA
J. V. Jakštys, sav.
1315 South 2nd Street
PHILADELPHIA, PA.
Tel. Howard 4032

ŠIRDINGŲ LIETUVIŲ
UŽEIGA
Juozas Laukonis, sav.
3410 Livernois
DETROIT, MICH.

LIETUVIŠKA UŽEIGA
W. Žemaitis, sav.
2400 Fenkel Avenue
DETROIT, MICH.

CHARLES' BAR
UŽEIGĄ
1503 Springwells
DETROIT, MICH.

Kaunas Baking Co.
Lietuviška duona — tortai vestuvėms
PRISTATOMA Į NAMUS
304 OLIVIA STREET,
McKEES ROCK, PA.

ANTHONY MARTIN
RESTORANAS IR BARAS
3759 N. 7-th Street,
PHILADELPHIA, PA.

Leo and Vickie's Cafe
Leo ir Viktorija Kondrotai, sav.
1700 S. Water Street
PHILADELPHIA, PA.
Tel. Howard 7043

Lietuviškas restoranas
Vynas, likeriai ir alus
Gardūs užkandžiai
Elzbieta Plakienė, sav.
2100 N. 6th St., Philadelphia, Pa

BACH'S BEAUTY SALON
1200 E. Cheltenham Avenue
PHILADELPHIA, PA.
Tel. Delaware 7070

PETER DAVIDONIS
LIKERIAI—VYNAS—ALUS
2327 Brown Street
PHILADELPHIA, PA.

WILLIAM VALAITIS
Visokeriopas automobilių taisymas
1730-2 E. Moyamensing Avenue
PHILADELPHIA, PA.
Tel. Howard 0896

Lietuviška Užeiga
Juozas Valonis, sav.
5300 Tacony Street
PHILADELPHIA, PA.

BILL & AL'S CAFE
A. Rinkus ir V. Vinickas, sav.
S. E. Kampas
Cumberland & Sydenham Sts.
PHILADELPHIA, PA.

ANTHONY WASKES
RESTORANAS
Įvairios rūšies valgiai ir gėrimai
3904 FRANKFORD AVE.
PHILADELPHIA, PA.
Tel.: DEL. 5220

Lietuvių Naujienos
Mėnesinis žurnalas $1.00 met.
232 North 6-th Street,
Philadelphia, Pa.

DOMININKAS SLIVYNAS
DVIEJŲ UŽEIGŲ SAVININKAS.
Vedėjas KAZIMIERAS SLIVYNAS
JOHN PLACE
412 So. 54th Street,
Philadelphia, Pa.
JEWELS CAFE
58 Main Street,
Darby, Pa.

GUS TUNAITIS
— RESTORANAS —
3701 Old York Road
Philadelphia, Pa.

PETER'S CAFE
VYNAS — LIKERIAI — ALUS
Petras Tamulis, sav.
1801 NO. 13th STREET, PHILADELPHIA, PA
Tel. Poplar 9767

DAPŠIS CAFE
LIETUVIŠKA UŽEIGA
Pasirinkimui vynai, likeriai ir alus. Gardus namuose gamintas valgis.
Patogu privažiuoti iš No. Phila. ir Redding St. stočių.
1327 W. SOMERSET ST., PHILADELPHIA, PA.

LIŪDESIO VALANDOJE KREIPKITĖS
MEDARDAS UŽUMECKIS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
Šaukiamas važiuoja ir užmiesčius. Garbingai, įspūdingai ir simpatingai laidotuvėse patarnauja.
300 WHARTON ST., PHILADELPHIA 47, PA.
Telef. HOWard 1529.

JUOZAS KAVALIAUSKAS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
Licensed Penna and New Jersey
1601-03 SO. 2-nd STREET, PHILADELPHIA, PA.
Tel.: DEW 5136

CHARLES J. ROMAN
(RAMANAUSKAS)
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
1113 MT. VERNON ST., PHILADELPHIA, PA
Telefonas Poplar 4110
Moderniška laidojimo įstaiga: didelė graž. koplyčia erdvi salė su baru, pakeleivingiems suteikiama nakvynė — viskas nemokamai.
Nelaimės valandą kreipkitės į mūsų įstaigą, dieną ar naktį — mes visados pasirengę jums suteikti geriausią patarnavimą.

VIENYBĖ
412 Bedford Avenue,
Brooklyn, N. Y.

Rašytojai tremtiniai

Sakoma, kad rašytojas, tik kentėdamas sunkius moralinius skausmus, epajėgia sukurti vertingus literatūrinius kūrinius.

Neveltui dažnai nurodoma pavyzdžiu Adomo Mickevičiaus laikai lenkų literatūroje. Lenkų literatūra klestėjo, nes jos rašytojai, kentėdami kartu su savo tauta, sukūrė visą eilę genijalių veikalų.

Panašioje būklėje šiandien yra Lietuvos rašytojai, netekę savo tėvynės ir išblaškyti po visą Europą.

Nepraeina dienos, kad Vienybė negautų tų mūsų rašytojų tremtinių naujų kūrinių. Ir reikia pažymėti, kad daugelis jų, ypač poetų, kūrinių tikrai yra skausmus, tepajėgia sukurti ver skausmus į garbę, — kartą yra pasakęs Maironis.

Pirmosios bolševikų okupacijos metu iš Lietuvos išbėgo vos vienas kitas žymesnis rašytojas. Visai kitaip įvyko, antrajam bolševikų antplūdžiui artinantis į Lietuvą. Šiandien Lietuvoje yra belikę vos vienas kitas talentingesnis rašytojas. Didžioji Lietuvos rašytojų, poetų ir, apdamai, menininkų dauguma šiandien yra pasitraukę kartu su dešimtimis tūkstančių geriausių tautos sūnų ir dukrų.

Aišku, kad šiems tremtiniams kūrėjams sąlygos karo nualintoje Europoje šiandien nepavydėtinos. Nežiūrint to, Lietuvos rašytojai ištrėmime nesėdi, susidėję rankų. Priešingai. Jie dirba ir kuria, kaip niekados. Tęsdami savo kūrybinį darbą, Lietuvos rašytojai nepamiršta ir kovos dėl tėvynės pareigų. Štai, neseniai amerikiečių spaudoje buvo pranešta, kad Lietuvos rašytojai kreipėsi į viso pasaulio intelektualus, prašydami užtarti jų kankinamą tėvynę. Ir šių pačių geriausių Lietuvos sūnų balsas jau pasiekė tolimus pasaulio užkampius. Tai balsas, apeliuojantis į žmonijos sąžinę.

Amerikos lietuviai, jų organizacijos, besirūpindamos nelaimingais Lietuvos karo pabėgėliais Europoje ,mūsų giliu įsitikinimu, pirmoje eilėje turėtų pasirūpinti savo tautos dvasios reiškėjų, rašytojų likimu.

Kalbant apie moralinę ir materialinę pagalbą mūsų rašytojams ištrėmime, negalima pamiršti, kad ir kova dėl Lietuvos nepriklausomybės buvo pradėta ne kardu, bet plunksna.

SOCIALDEMOKRATŲ DIENOS

Rašo Dr. J. PAJAUTA,
Vienybės bendradarbis Europoj

Kai pažiūri į amerikonišką spaudą, matyti, kad politinių partijų gyvenime šis karas nėra atnešęs stambesnių naujienų Amerikoje. Žinoma, jei neskaityti pulk. Perono sąjudžio Argentinoje, prez. Vargas nušalinimo Brazilijoje. Jungtinėse Valstybėse veik jokių naujienų. Pranašaujama apie permainas ateityje, bet tik ateityje.

Ir Europoje karas nepagimdė naujų idėjų. Praktiškai paliko tos pačios srovės, idėjos, tos pačios partijos. Tik jų svoriai, įtakos, rolės, prestižai vietomis gana smarkiai pasikeitė. Daug kur nukentėjo, o kai kur gerokai susikompromitavo dešiniosios bei šiaip liberalų partijos. Fašistinės grupės tuo tarpu, aišku, visur gujamos arba fiziškai sunaikinamos.

Daugelyje kraštų sustiprėjo komunistai. Bet dar daugiau atgimė, iškopė į pirmą planą ir vadovaujančias vietas užėmė socialdemokratai. Eilėje kraštų jie vadinasi tiesiai socialistais, bet lietuviai daugiau yra pripratę prie žodžio "socialdemoratas." Faktinai tai reiškia tą patį.

SOCIALDEMOKRATAI EUROPOJE

Čia nekalbėsime apie socialdemokratus tuose kraštuose, kuriuos okupavo arba visiškai kontroliuoja Sovietų Rusija. Ten socialistai, kaip ir visi žmonės. yra ar priversti būti bolševikų vergais, klapčiukais. Jie neturi laisvos valios, neturi laisvo pasirinkimo, laisvo veikimo.

Tačiau laisvuose ar daugmaž savarankiškuose kraštuose socialdemokratija šiandien išgyvena kone triumfo dienas Europoje. Sunku atspėti tolimesnę ateitį, bet dabartis jai labai reikšminga.

Anglijoje darbiečių partija, tai yra savotiški anglų socialdemokratai, nuo praėjusių metų turi visą valdžios kontrolę ir didžiosios imperijos vadovybę. Gera jų atrama imperijoje — Australijos ir N. Zelandijos socialdemokratai. Anglija šiandien yra tapusi neginčijama demokratinio socializmo tvirtovė.

Prancūzijoje socialistai neturi daugumos, bet yra viena iš vadovaujančių partijų. Jų žmonės dabar faktinai vadovauja vyriausybei, ypač tarpininkaudami tarp klerikalų ir komunistų. Belgijoje neturi daugumos, bet jau ilgas laikas vadovauja kairiojo bloko vyriausybei. Panašiai Olandijoje, Danijoje... Norvegijoje vadovauja taipgi socialistai, o Švedijoje visa valdžia vienų socialdemokratų rankose. Austrijoje ir Italijoje socialdemokratai tuo tarpu nevadovauja, bet vaidina labai žymias roles arba tiesiai valdžioje arba bent netiesioginiai.

Daugelis Europos socialistų vadų šiandien lankosi Londone. O idėjinis britų socialistų vadas prof. H. Laski dar dažniau lankosi įvairiuose Europos kraštų miestuose ir ypač socialistų konferencijose. Sprendžiama, jog anglų darbiečiai siekia vadovavimo visai Europos socialdemokratijai. Tai reikštų, kad norima atgaivinti ir sustiprinti Antrąjį Internacionalą. Jis formaliai niekad nebuvo miręs, bet per šį karą merdėjo. Dabar atrodo, jog socialdemokratija turi noro uždavinio ir pajėgumo tapti organizuota pasaulinės politikos pajėga, ypač Europoje.

SOCIALISTAI IR KOMUNISTAI

Visiems žinomos labai aršios, senos ir ilgos tų "kraujo brolių," socialistų ir komunistų, kautynės. Komunistų akyse socialdemokratai yra pikčiausi konkurentai. Dėl marksizmo principų in socialinių idėjų būtų galima susitarti, bet tų idėjų siekimo ir vykdymo priemonės baisiai skirtingos. Socialistai stovi už demokratiją, komunistai atvirai ar kaip dabar užmaskuotai — už vienos partijos diktatūrą ir enkavedistų rėžimą.

Komunistai dabar turi iš Maskvos įsakymą visur agituoti už sąjungą su socialistais, už vienos darbininkų partijos įsteigimą. Tai jau sena istorija. Bet ypač ji suaktyvėjo nuo 1935 m., kai Maskva pagimdė "liaudies frontų" idėją. Ant tos meškerės šen ten pasikorė kiek žuvyčių, ir naudos buvo tik komunistams.

Anglų darbiečiai visiškai atsisako bendradarbiauti su komunistais. Prancūzai panašiai daro, bet šiuo metu, priimant naują krašto, konstituciją, praktikoje iškrypo iš to kelio ir turbūt netrukus tos "brolystės" gerai pasigailės. Belgų, olandų ir skandinavų socialdemokratai principe vienybę irgi atmeta, bet vyriausybėse drauge dirbti neatsisako. Panašiai Austrijoje, kaip ir Italijoje, kur rinkiminės taktikos atžvilgiu kartais gan toli nueinama.

Vienybės su komunistais klausimas dabar aštriausiai atsistojo Vokietijoje. Čia įvyko skilimai. Vokiečių socialdemokratija atmeta komunistų pasiūlymus, bet rusų zonoje ji yra bejėgė prieš Žukovo pulkų reikalavimus ir žinoma čekistų terorą. Čia jau nebe vienas socialistas atsidūrė raudonųjų koncentracijos stovyklose.

Socialdemokratija savo sąskaitų su komunistais dar toli gražu nesuvedė. Dideli mūšiai lauktini netolimoje ateityje.

LIETUVOS REIKALAI

Dalykai čia eina ne apie nau jas idėjas, — jos seniai visiems mums žinomos, daugelio išgyventos. Bet mes turime domėtis visomis pasaulinės, o ypač europinės politikos pajėgomis, kurių viena yra socialdemokratija. Taigi, dalykas mums įdomus ir svarbus Lietuvos nepriklausomybės ir laisvės kovų atžvilgiu.

Šiuo metu socialdemokratija mums tik tiek tėra praktiškai svarbi, kiek ji yra ar bus aktyvi kovoje su bolševizmu ir rusišku imperializmu. Jei ji supras savo gyvybinį vaidmenį ji turės tokia neišvengiamai būti, anksčiau ar vėliau. Jei ne— ilgainiui ji pati žus, kaip buvo išžudyta Rusijos socialdemokratija.

Tiesa, šiandien dėl socialdemokratų triumfo ir laikysenos mes dar neturime pagrindo džiaugtis. Švedų socialdemokratinė valdžia be skrupulų išdavė baltiečius pabėgėlius bolševikams, nežiūrint švedų tautos protesto ir pasipiktinimo. Prancūzų ar britų valdantieji socialistai nesudaro jokių sąlygų net ir žymiems lietuviams socialdemokratams tremtiniams naudotis žmogaus ir piliečio teisėmis. Tebelaiko juos pusiau karo belaisvių būklėje, griežtai varžo judėjimo laisvę, jau nekalbant apie teisę ir galimumus ginti lietuviškus reikalus vienoje ar kitoje vietoje. Nė viena Europos socialdemokratų vadovaujama valdžia nėra aiškiau užstojusi Lietuvos laisvės reikalo, protestavusi prieš rusų okupaciją, drasiai ir vyriškai gynusi pavergtų tautų bylą. Priešingai, daug kas viešai ir faktinai yra pripažinę sovietų okupaciją Baltijos valstybėse.

Dėl įvairių priežasčių (faktas lieka faktu) Lietuvos socialdemokratija neišaugino pakankamai stiprių naujų vadovaujančių jėgų. Tie patys seni keli vardai — ir tie patys displaced persons lageriuose, kuriuos mums įsteigė vakarų demokratai ir... socialdemokratai.

Amerikos lietuvių socialistų (deja, daugumoje jau nebe Lietuvos piliečių) aiškus ir griežtas pasisakymas prieš bolševizmą, prieš Lietuvos okupaciją, už kovą dėl Lietuvos valstybės išlaisvinimo labai teigiamai ir šiltai nuteikia kiekvieną Europos lietuvį. Be abejonės, tai sustiprina ir mūsų socialdemokratų moralę.

Reikėtų tikėtis ir linkėti, kad ir Amerikos lietuvių socialistų tarpe pradės pūsti nauji vėjai. Pasibaigs galutinai tos šiandien niekam nebereikalingos kovos ir rietenos dėl išgraužto kiaušinio. Pamažu išnyks "rusiškas raugas," o su juo galbūt ir tas liguistas fanatizmas ir chamizmas, kuris toks neįdomus ir nuo senosios klikos taip atstumiantis mūsų lietuvišką jaunuomenę. Mūsų visų ateitis — Lietuva, gi josios ateitis — tai tik mūsų lietuviškas jaunimas!

Take it or leave it

VITALIS BUKŠNAITIS

"Veterans, you fought for freedom of the world, for freedom of nations large or small. This freedom is yet to be attained, and can only be done by figthing with the same spirit with which you fought in the battlefields; but now the battle must be fought physicaly, but with the freedom of speech you fought to preserve for yourselves and for future generations."

o—0—o

Thus starts an impassioned plea by Frances Mary Siedlik, whose home town I couldn't make out because the post mark on the envelope was considerably obliterated. However, if the ardent little lady will write to me, careof this newspaper, and tell me what her home address is, I'll be glad to pass that information on to our readers, who are not accustomed to read opinions expressed by even semi-anonymous persons.

o—0—o

"We should ask immediate admission of Lithuania into the United Nations Organization," continues Miss Siedlik, "represented by the Lithuanian Minister or by those Lithuanians who fought for Lithuania's cause underground or in free countries.

o—0—o

"We should thank Reprensentative O'Konski for his brave stand in defending the Lithuania Cause. Lithuanian Americans have the best opportunity to secure Lithuanian Independence because Right and Justice is our motto and has been since our forefathers founded this great nation in which we enjoy such freedom as is unknow in most other parts of the world.

o—0—o

"You and I have heard the statement: 'Let us be good Ameri cans and keep ourselves from getting involved with foreign affairs any further. We won the war, so what more have we to worry about? Would it be the American Way for us to turn our backs to a brother, sister, or parent in distress, unable to help themselves?"

o—0—o

Frances Mary Siedlik concludes her communication with an exhortation for all of us veterans not to stop now, because "ye know that Americans never stop until they reach their goal. That goal at present is freedom for all nations, large and small, and now is the time to finish the job you started."

o—0—o

The anxiety shown by Frances Mary, as well as by scores of other less eloquent correspondents, is understandable, but not entirely necessary. Most of the boys who return from the armed forces feel entitled to enjoy the luxury of showing off their uniforms and service ribbons for at least a month or two before getting down to the serious business of becoming civilians again. I felt the same way myself when I returned, so I have some idea of now the rest of the boys feel.

o—0—o

It is only after we've been back for a while that we really get "into the groove" again. After our MOP (mustering out pay) has evaporated at an astonishingly rapid rate, we get back on the old civilian job again, join one or another of the Veterans' organizations, and begin to live normal lives again. Our official day of discharge from the service is not the day that's indictated on our discharge papers, but the day that we start discussing politics and world affairs.

o—0—o

And so, those of you who are worried about whether the cause of Lithuania's independence (and that of the other small nations) will be a matter of vital importance to the veterans who mustered out of the armed forces, you rest easy, because these are matters which the various veterans' organizations consider to be of prime importance. You'd be surprised at how few of the discharged boys rcally follow the Moscow Party Line regarding such things.

o—0—o

In this respect, it seems to me, it is about time that someone started the ball rolling on a bit of debunking. Naturally, civilian commentators have hesistated to do this for obvious reasons. They would be accused of lacking in appreciation of the sacrifices and contributions made by "the boys in the foxholes." But many of these noisly homecoming Communists and Fellow-Travelers ever saw a foxhole?

o—0—o

What I'm driving at is this: most of the guys who've been discharged from armed forces and are now howling their heads off about the necessity of our crippling our armed forces are doing so only because Moscow wants our military strength to be dwindled down to the point where the undemobilized Red Army will remain the most potent military machine on earth. These are the same guys who yelled their heads off that "The Yanks Are Not Coming" while the infamous Hitler-Stalin pact was in effect just before we entered the war.

o—0—o

And up to the very day when the Hitler hordes attasked the Red Totalitarian State, our Selective Service and War Defense activities were being actively sabotaged by these jerks who are now trying to do the same thing, because Moscow wants it so. The cry of "The Yanks Are Not Coming" and "It's an imperialistic war" suddenly changed to "Let's go, America'" and "It's a war against Fascism" the day that the Hitler-Stalin pact was broken. Can we be blamed for feeling that these people are more interested in the future of Russia, than in that of their own native land?

Vakar, šiandien ir rytoj

V. TYSLIAVIENĖ

KAS TA PASKOLA ANGLIJAI?

Šiomis dienomis Senatas pradėjo svarstyti 4 bilijonų dolerių paskolą Anglijai. Kadangi opozicijos blokas, susidedantis iš republikonų ir demokratų yra gana didelis ir veda aštrią kovą prieš paskolos davimą, tai manoma, kad visą reikalą teks dar kuriam laikui atidėti. Ar Anglija paskolą galų gale gaus, dar niekas nedrįsta pranašauti. Iki šiol Churchillo ir kitų britų atstovų kalbos mažai įtakos teturėjo. Didžiuma piliečių griežtai priešingi paskolai. Su tuo faktu ypač turi skaitytis tie senatoriai kurie šį rudenį iš naujo bus perrenkami.

Siūlomą paskolą Anglijai kai kurie senatoriai vadina stačiai "auka." Išmokėjimo sąlygos yra taip lengvos ir taip palankios britams, kad kitaip į tą "paskolą" negalima nežiūrėti. Tą milžinišką sumą pinigų Anglijai leidžiama išmokėti per 55 metus, mokant mažiau, kaip 2% nuošimčiu. Negana to, tais metais, kai britų biznis pasirodys ne toks pelningas, tai nuošimčių iš viso nereikės mokėti. Žodžiu, Anglijai leidžiama paskolą išmokėti tada, kai jai bus "patogu."

Eilinis Amerikos pilietis, norėdamas paskolinti ir kuklią sumą pinigų, privalo turėti ne tik gerą kreditą, bet dar turi užstatyti ir savo turtą, garantuodamas paskolos išmokėjimą. Jeigu jis turto neturi, tai turi susirasti gerus draugus, kurie už jį garantuotų. Net ir karo veteranams, kuriems dabar skolinama iki $4000 (4% pagrindu) neva "lengvesnėmis sąlygomis," išimčių nedaroma ir prisilaikoma gana griežtų taisyklių. Suprantama, kad kitokiu atveju bankai ar kitokios paskolos bendrovės greitai prieitų bankrūto.

Valstybės sekretorius James Byrnes, kuris pasirašė šią sutartį su Anglija, ne tik nereikalavo jokios garantijos, bet visai neatsižvelgė ir į tai, kad britai iki šiol neišmokėję 6 bilijonų dol. paskolos, suteiktos po pirmojo pasaulinio karo ir kad antrojo pasaulinio karo metu lend lease keliais paaukojo dar 25 bilijonus dol., kurių niekad nesitikima gauti atgal.

Atrodo, kad Anglija dar vis tebežiūri į Ameriką, kaip į savo koloniją ir, kad mūsų pareigūnai tarnauja britams, o ne savo krašto žmonėms.

ARGI TAI BIZNIŠKA TRANSAKCIJA?

Senato nariai, kurie remia paskolą Anglijai, aiškina, kad tokia "bizniška" transakcija būsianti labai naudinga amerikiečiams, nes britai žada dalį pinigų išleisti Amerikoje. To fakto britai neužtikrina ir sutartyje apie tai visai nekalbama.

Tokiems argumentams atremti, opozicija paruošusi daug gresnį projektą. Vietoj skolinę kitoms valstybėms, opozicija siūlo pinigus išdalinti karo veteranams, kurie bonų tikrai užsitarnavę ir kurie pinigus tikrai Amerikoje išleistų, investuodami į namus, ar kitokį turtą. Tuo tarpu, tiems biznieriams ir fabrikantams, kuriems taip rūpi Anglijai pagelbėti, siūloma parduoti "į kreditą" arba pirkti britų paskolos bonus. Nežiūrint kur ir kaip Anglija išleistų skolinamus pinigus, dėlto skaudžiausiai nukentėtų amerikiečiai, kurie savo uždarbiu ir mokesčiais už viską turetų atlyginti.

Kitas pavojus, tai — kad paskolų reikalas nepasibaigtų vien tik su Anglija. Jeigu toks precedentas būtų sudarytas, tai Amerikai būtų labai nepatogu atsisakyti skolinti ir kitoms valstybėms. Prancūzija jau seniai laukia pustrečio bilijono dolerių paskolos. Sovietų Rusija prašo 6 bilijonus. Paskolos norėtų gauti Lenkija, Belgija, Italija, Kinija ir visa eilė kitų valstybių. Bendra suma stačiai fantastiška. Ir kadangi Amerika jau įsiskolinusi iki 300 bilijonų dolerių, tai naujoms sumoms sukelti vėl reikėtų platinti bonus ir apkrauti gyventojus didesniais mokesčiais.

Įspėjama, kad tokiu atsitikimu doleris dar labiau būtų nuvertintas ir infliacija būtų neišvengiama. Amerikiečių sutaupos ar jų investuoti pinigai į karo bonus liktų be vertės.

Kovodami prieš tokį administracijos išlaidumą, Kongreso nariai, pamėgdžiodami Churchillą, kuris aną metą pareiškė, nesąs paskirtas premjeru britų imperiją likviduoti, sako:

"Mes neišrinkti į Kongresą tam, kad apkrautume savo gyventojus mokesčiais ir, kad aukotume bilijonus dolerių Anglijai ar kitai kuriai valstybei."

Laiškai

MAN PATINKA ILGI STRAIPSNIAI

Pastebėjęs Vienybėje J. B. rašinį dėl Vienybės gerinimo ir aš panorau išsireikšti tuo klausimu.

Turiniu Vienybė yra gera. Kaipo savaitraščiui dera ilgi straipsniai, bei aprašymai būklės, ar dalyko su smulkmenomis.

Dienraščiui ar kelisyk į parą išeinančiam laikraščiui, žinoma dera trumpi straipsniai, nuotykiai, pranešimai ir žinios. Dienraščiui ilgi rašiniai nedera — kas norės, ar spės skaityti ilgą rašinį, jei rytoj, ar už valandos išeis nauja laida?

Kas tenkinasi vien žiniomis, trumpais rašiniais, nesidomi plačiau dalyko įvykio ar būklės pažinti, tam trumpi raštai tinka. Tokiam ilgesni rašiniai, kad ir lengvesnio turinio, kelionių aprašymai, apysakos ir t.t. nuobodūs, jau nekalbant apie mokslinius rašinius, kur reikia daugiau galvojimo.

Savaitraščiui pilniausiai dera, ilgi rašiniai, kokie dabar tel pa Vienybėje, pav., S. Ambrazevičienės, išgyventi potyriai, vaizdžiai ir suprantamai aprašomi "Nuo Nemuno iki Dunojaus". Aš manau, kad tokie aprašymai gali ir bukaprotį ir dvasios tinginį paakstinti, susidomėti.

Nemenkiau įdomūs ir ilgi išvietintų lietuvių būties, bei išgyventų valandų aprašymai. Vinco Krėvės tragedija politika nesidomintiems gal nuobodesni, tačiau plačiau manančiam ir bendrai gyvenimu besidominčiam žmogui tokie rašiniai daugiau dvasinio maisto teikia, negu trumpos žinelės.

Mano patyrimu ilgesni rašiniai akilesnius skaitytojus paskatina prie knygų skaitymo, o tai jau, žingsnis į kultūrą.

Savaitraščiui labai dera didumas, bet tai jau piniginis klausimas.

Anis Rūkas

"Rusų užsienio politika sudaro rimtą gresmę pasaulio taikai ir demokratijai"

Šitaip pasisako švedų sindikalistų laikraštis Arbentarn, nagrinėdamas rusų pastangas Vokietijoje per vienalytę partiją prieiti prie vienalytės diktatūros. "Rusai žinojo iš pat pradžių, kad socialdemokratiški darbininkai buvo linkę bendradarbiauti su komunistais, bet jokiu būdu nenori turėti vieną partiją su jais. Šiam tikslui atsiekti rusai vartoja tokius metodus, kokius jie vartojo Rusijoj, o dabar ir pietryčių Europoje ir jų vasalų valstybėse. Vienatytė partija norima panaudoti kaip instrumentą įvesti vienos partijos diktatūrai, bazuojantis ant totalitarinės sistemos. Ir tai yra svarbiausias rusų užsienio politikos uždavinys, kad sudarytų kiek galint didesnį, iš Maskvos kontroliuojamą rytų bloką ir panaudoti jį sovietų politiniams, ekonomistams ir kariniams tikslams. Kiekvienoj srity, kurią rusai tiesioginiai ar netiesioginiai pagauna į savo glėbį, triumfuoja priespauda."

Vinco Krėvės tragedija

Rašo J. V., Vienybės bendradarbis Europoje

(Tęsinys)

PAMOKOS NIŪRIAUSIAIS METAIS

Po to Krėvė veik du metu išgyveno intymiai privačiai, toli pasitraukęs nuo visokių viešų tribūnų.

Tai buvo nacių okupacijos laikai Lietuvoje, kai kryžiuočiai geštapininkai vis daugiau ir daugiau gilino rudąjį Lietuvos naikinimą. Teroro, įkaitų ėmimo, deportacijų bangos vis stiprėjo. Niekas neturėjo nė mažiausios abejonės, kad rudoji okupacija Lietuvoje buvo pasiryžusi įvykdyti lietuvių tautai lygiai tą patį sprendimą, ką jau buvo užsimojusi raudonieji. Tiek mūsų rytų, tiek vakarų "kaimynai" buvo nusistatę sunaikinti tą pakelės grumstą.

Keistas ir žiaurus likimas mūsų tautai! Ir vis dėlto jis neatėmė nei drąsos, nei tikėjimo, nei atkakliausio pasiryžimo ištverti, išlikti ir anksčiau ar vėliau laisvę laimėti!

Tokia bekompromisinės kova ir toks bekompromisinis tikėjimas, tokia nepalaužiama valia ir tokia besąlyginė ištikimybė prabočių paliktam laisvės testamentui, — buvo, yra ir bus vienintelis teisingiausias, doriausias ir realiausias mūsų tautos gyvybės, jos politikos ir diplomatijos kelias! Nukrypimas nuo šio kelio niekad nieko mums gero nedavė, neduoda ir neduotų. Po skaudžios šio šimtmečio pamokų ir patyrimų reikia — tai yra būtina! —kad ko didesnis lietuvių skaičius išbręstų taip kietai morališkai, valstybiškai, tautiškai, žodžiu— politiškai užsigrūdintų.

Minkštakūnių, bailių kapituliantų, netikėlių ir buminės moralės tipų, kaip lygiai silpnabūdžių, toliau nosies nematančių, išdavikų ir kultūrbolševikų drumzlės jau užtenkamai padarė bledies 1940 metų vasarą, o rinkosi į šią duobę žymiai nuo anksčiau. Bolševikų ir po to vokiečių okupacijos metai daug kam praskraidrino protą, daug kam į galvą įkalė idėjas ir dėsnius, be kurių laisvas mūsų tautos gyvenimas, dar mažiau — mūsų tautos išlikimas nebūtų šitokių kaimynų pašonėse įmanomas.

Vincas Krėvė savo skaudžių nusivylimų, pamokų ir smūgių mėnesiais, be abejo, daug kartų šitokius klausimus apmąstė, išgyveno, perkentė. Ir nors jis, kaip žinia, turėjo tokį atkaklų politinės aistros kipšiuką ir nors jam vokiečių laikais tuoj būtų galėjusios susidaryti geriausios sąlygos politiškai ar kaip kitaip viešai pasireikšti,— ypač po deputatų mitingo, — bet Krėvė niekur nebelindo, nieko nepradėjo, niekur nesiangažavo, net niekur nesirodė.

Tai buvo savo rūšies aiški demonstracija, kad kartą iš daugelio ir aštriausiai prie bolševikų nusvilęs pirštus, jis buvo apsisprendęs nė krisleliu neprisidėti prie antrosios okupacijos viešpačių. Jis netikėjo nė vienu rudojo okupanto žodžiu, neparodė jam nė vieno palankaus gesto. Nei žodžiu, nei raštu, nei veikimu... Prisidėjęs prie pirmosios okupacijos moralinio prestižo palaikymo, jis jau nieku nebenorėjo prisidėti prie antrosios.

SUSITIKIMAS

Jam taip tyliai, kukliai ir švariai laikantis, pamažu ėmė liautis kibę prie jo ir buvę jo didžiausi priešai. Krėvės patrijotinius meno kūrinius tebeskaitė mokyklose, jo 60 metų sukaktuvių proga laikraščiai parašė gražių straipsnių, nors iškilmingesnių minėjimų berods niekur nejvyko. Ir kadangi didžiuma lietuvių, kurie nesigilino į politiką bei jokius valstybingumo "dėsnius," niekad perpiktai į Krėvę nežiūrėjo, o daugiau su simpatija ir pasigailėjimu, tai apie 1943 metus galima jau kalbėti, kaip apie vėl platų ir nuoširdų Krėvės susiliejimą su lietuvių visuomene.

Jis gyveno kurį laiką Vilniuje, bet sunkiai, šaltai ir nesočiai. Jis tvarkė savo rankraščius, rašė naujų veikalų. Kaiką spausdino Šiaulių Mokslo ir Meno Centro leidžiamame literatūros almanache. Jis parašė vieną realistinį romaną Miglose, kurio pirmą tomą dar suspėjo Lietuvoje išleisti. Šiek tiek nustebino prie romano pridėtas prierašas, kad tai esą iš priešbolševikinių laikų mūsų gyvenimo vaizdavimas. Kai kas iš recenzentų paklausė: nejaugi Krėvei bėra tik priešbolševikiniai ir pobolševikiniai laikai. Ar jau jis buvo pamiršęs nepriklausomybės laikus?...

Tiek iš romano, tiek iš kitų jo naujų raštų kiekvienam buvo aiškiai matyti, kad išgyventi likimo ir politikos smūgiai atsiliepė į Krėvės meniškai kūrybinį pajėgumą. Pastarieji jo raštai savo meniška verte toli gražu nebeprilygo ankstyvesniesiems... Ar dėl to, kad Krėvė nuo tų smūgių pavargo, ar kad daug kankinosi, buvo sužeistos sielos, ar kad dar negalėjo surasti tinkamos pusiausvyros ir nebeturėjo kūrybinės nuotaikos, perdegęs meteoras, ar sužeista širdis, — į visą tai bus galima atsakyti tik vėliau.

SLAPSTOSI NUO NACIŲ

Kaip ten bebūtų, buvo tada Lietuvoje priežastys, kurios kiekvienam trukdė ne tik normalų kūrybinį darbą ir gyvenimą, bet ir iš viso — gyvenimą.

Nuo 1943 metų pavasario, kada už totalinį vokiečių skelbiamų mobilizacijų sabotažavimą, kryžiuočių generalkomisaras Rentelnas taip įtužo, jog ėmė grąsinti sunaikinti visus "sabotažininkus" ir pirmoje vietoje patį tikrąjį kaltininką, lietuviškąją inteligentiją,—ne vienam šviesuoliui, veiklesniam ar žinomesniam inteligentui okupuotoje Lietuvoje gyvenimas iš viso pasidarė daugiau nei nebesaugus. Gresė nuolatinis pavojus būti areštuotam, ištremtam į priverčiamus darbus į koncentracijos stovyklas, o gal ir į krematorijumą. Rentelno komisarijatų rudmarškiniai kartais jau nesidrovėdavo visiškai ciniškai pareikšti:

— Dabar deginam žydus. Kai su jais užbaigsim, bus laisvos vietos lietuviams demokratams. Pirmiausia anglofilams, o paskui gal ir kitiems.

Tuo pat metu Berlyno iliustruotų žurnalų korespondentai, važinėję Lietuvoje, ėmė skelbti straipsnius Reiche, jog lietuvis ūkininkas esąs geras, ramus, politiškai nesiinteresuojantis gaivalas ir su juo naujosios Europos viešpačiams būsią nesunku susidoroti. Ergelį čia kelianti tik inteligentų saujelė, kuri negalinti pamiršti savo gerų vadinamosios nepriklausomybės laikų. Bet ji neatstovauja tikrųjų lietuvių liaudies interesų, o be to ir svarbiausia — visa ta inteligentija yra nusiteikusi priešvokiškai ir aiškiai probritiška, už alijantus...

Tokie balsai Berlyno spaudoje buvo labai nedviprasmiškas įspėjimas, kokie pavojai kybo ant lietuviškos šviesomenės galvų...

(Čia be galo charakteringa pažymėti, kad šiandien lietuvių šviesuomenės, ypač esančios emigracijoje atžvilgiu lygiai tokia pat pozicija yra užėmę ir tą pačią taktiką vartoja bolševikų propagandistai. Tat aiškiai matyti ypač iš amerikoniškų išgamų spaudos. Nei prie vokiečių okupacijos, nei dabar ta šviesuomenė vis neatstovauja "tikrųjų liaudies interesų" ir vis prieš tą liaudį "nusikalsta." Skirtumas tik toks, kad vokiečiams Lietuvos šviesuomenė buvo priešvokiška ir proanglišką, o bolševikams — ta pati šviesuomenė yra priešsovietiška ir prohitleriška... Kaip matome, lietuviška šviesuomenė neįtinka nė vienam okupantui. Likusius dabar Lietuvoje lietuvius kultūros veikėjus, išskyrus keliolika batlaižių ir niekšų, vartoja kaip iškamšas propagandai. Jie patys gerai žino, su kokiu "entuziazmu" dirba tie, kuriems prie pakaušio priremtas revolveris...)

Bet grįžkime prie Rentelno. Rentelnas savo grasinimus pradėjo vykdyti 1943 metų pavasarį, įkaitais ištrėmęs į žudomuosius lagerius visą eilę lietuviškų šviesuolių. Po to, kadangi visos sekančios mobilizacijas į SS divizijas vistiek nesisekė, laikas nuo laiko Geštapas suruošdavo didesnių ar smulkesnių "ablavų." Taip buvo ligi paskutinių vokiečių atsitraukimo iš Lietuvos dienų!

(Bus daugiau)

Poezija

TARP SUDAUŽYTŲ RŪMŲ ...

Šešėliuose, tarp sudaužytų rūmų
Klajodamas ieškau prarastos širdies
Aš ieškau meilės, paklydusio ramumo,
O mylima, aš ieškau tik tavęs.

Žaliam sodne, kur sakalai krypavo,
Kur rožių krūmai svaigo bangomis,—
Matau akis, matau aš veidą tavo...
Kas be tavęs mane kely ramins?

Palydi sielą nudėvėtos mintys,
Be meilės rangos svetimi keliai...
Tik tu gali spindėjimu gaivinti,
O Dieve, Tu, padėti man ir jai!

Kur buvo žemė, buvo tavo žemė,
Gėlėm kaišyti šaltinėliai ten...
Iš tų vaizdų širdis stiprybę semia,
Ta laime siela degs, budės, gyvens...

FAUSTAS KIRŠA

LIETUVIŲ NUOTYKIAI VOKIETIJOJE

NUO NEMUNO IKI DUNOJAUS

Rašo **Sofija Ambrazevičienė**

Regesburgo sotis buvo lygiai taip subombarduota, kaip ir kituose didesniuose miestuose. Atvažiavus vėlai naktį neįmanoma būtų gauti kur nors nakvynę, todėl nusprendėme pergulėt stoty. Čia taip pat buvo labai daug svetimšalių. Sužeistųjų vengrų ir vokiečių kareivių ir sunkų buvo rasti kampelį kur nors atsigult, nes visur jau buvo užimta. Pagaliau, tinkamiausia vieta mums pasirodė prie policijos durų, nes čia nepūtė skersvėjis ir buvo sausa. Atrišom ryšulį su pataline ir, ištraukę porą pagalvių atsigulėm ant žemės. Kaldrų su savim nesivežėm, todėl kiekvienas apsidengėme su savo paltu. Tokia nakvynė, palyginus su nakvyne prie bokšto, buvo karališka. Vos pridėjom galvas kaip tuojau užmigom. Ryto metu atsibudau keno tai keliama ir kratoma už rankos. Atidengus akis, pamačiau prieš save Marytę. Ji buvo labai susirūpinusi.

Kas atsitiko? paklausiau nusigandusi.

— Tas atsitiko, pasakė Marytė, — kad pavogė paltą, su kuriuo buvau apsirengusi, rankinuką ir kaliošius.

Paltas buvo kailinis, vertingas ir Vokietijoj neuždirbtum tokio nė per dešimts metų. Tai buvo mums didelis nuostolis. Rankinuky buvo irgi apie šimtą markių. Patys sau netikėdami, apžiūrėjom ir apvertėm visus savo daiktus, apėjom po keletą sykių stotį, bet niekur nieko nesuradom. Gal būtų ir mane auvogę, bet aš, kaip nujausdama guldama, įkišau kojas į savo palto rankovės, o pinigus visuomet nešiojau maišely ant krūtinės. Pagaliau kreipėmės į policiją, prie kurios durų miegojom.

Ja, ponai, — pasakė policininkai, —patys geriau saugokite tuos daiktus, mes nieko negalim padaryti, nes šiandien stoty jau įvyko keturiolika vagysčių. Kur jūs važiuojate, į Eichstattą? Gerai, prašau palikti savo adresą, jei atsirastų — tai pranešime.

Tokiu būdu, nieko nelaimėję, pradėjom rengtis važiuoti toliau. Nespėjom gerai sutvarkyti savo daiktų, kaip netikėtai nusileidę lėktuvai pradėjo bombarduoti ir šaudyti į žmones iš kulkosvaidžių. Pasikartojo lygiai tas pats, kaip Passau, bet mes jau tam buvom pasiruošę ir nepasidavėm panikai. Nusileidę į stoties slėptuvę, perleidom alarmą, kuris tęsėsi trumpai ir mums pasibaigė laimingai. Dabar mums liko iki Eichstatto visai netoli, tik keleta stočių už Ingolstado kur mums vėl reikėjo persėst. Maždaug kiekvieną pusvalandį turėjom lipt lauk, palikę traukinį ir daiktus Dievo valiai ir slėptis miške ar krūmuose nuo lėktuvų, kurie Vokietijoj vadinosi Tieffliegeriais, nes jie, staiga nusileidę labai žemai, šaudė į dirbančius laukuose žmones, į traukinius ir į būtų langus. Nors lakūnai mus gerai matė, bet dar nė karto neapšaudė, turbūt ieškojo didesnių taikinių. Jei ne baimė, tai toks pasivaikščiojimas po miškus būtų tik malonumas ,nes buvo puiki saulėta pavasario diena, žemė ir miškai gaivinančiai kvepėjo, pievose žydėjo daugybė žibuoklių, baltų ir geltonų varpelių ir kitų smulkių gėlyčių. Gamtoj buvo taip ramu ir gražu, kad nesinorėjo lipt atgal į tvankų vagoną.

Nedavažiavę Ingolštadto kokių 5 kilometrų traukinys lauke sustojo. Keleiviams buvo pranešta, kad toliau važiuoti negalime, nes ką tik bombardavo stotį ir sugadino bėgius. Nebuvo ką daryti. Išlipom lauk ir, paėmę daiktus, ėjom visi Ingolštadto link. Dabar jau ne taip sunku buvo nešt, nes šalčius važiavo be daiktų ir perėmė dalį sunkumo ant savęs. Pakeliui sutikom daug žmonių, kurie panikos apimti, bėgo su daiktais iš Ingolštadto, arba tiesiog lakstė po laukus. Miestas atrodė, lyg išardytas skruzdėlynas ir turėjo taip pažistamą, bet baisų vaizdą: daug namų nugriauta, kiti dar dega ir stulpas juodų dūmų keliasi į padangęs, gatvės užverstos balkiais, plytomis ir akmenimis. Gatvėje volojasi daugybė degančių knatų nuo padegamųjų bombų. Jie esti, kaip pusė žmogaus storumo, ir permirkyti žibalu. Žmonės stovi grupėmis, verkia, laužo rankas. Viso gyvenimo darbas, gal dar nuo praeities paliktas turtas sunaikintas akimirksniu. Lėktuvai dar neseniai pasišalinę ir retkarčiais laksto virš miesto visomis kryptimis. Stotis sulyginta su žeme. Mes labai susigraužiam: nejaugi vėl teks eiti pėstiems su tokiu sunkumu? Bet, pasiteiravę pas žmones, sužinojom, kad yra Ingolštadte ir kita stotis, nuo kurios mums ir reikia važiuoti toliau. Nebuvo ką daryti. Ėjom toliau per miestą, per tiltą, į kitą pusę Dunojaus ir vos priėjom kažkokį labai gražų parką, pasirodė sąjungininkų lėktuvų vienetas ir metė keletą bombų. Pasislėpėm į čia pat esančią pievoj slėptuvę, kuri buvo taip juokingai silpna, kad vos galėtų apsaugot nuo skeveldrų, todėl nusprendėm tęsti savo kelionę toliau nežiūrint į susidėjusią padėtį, ir apie vienuoliktą valandą vakaro laimingai pasiekėm stotį. Geležinkeliečiai negalėjo pasakyti, kada eis traukinys į Eichstattą, nes patys apie tai nieko nežinojo. Reikėjo laukt neribotą laiką. Nespėjom nė apsidairyti kaip vėl atlėkė lėktuvai ir paleido šviesas. Pasidarė šviesu kaip dieną. Žmonės panikoj metėsi į visas šalis, kiekvienas sau. Aš irgi bėgau, kur akys neša ir atsidūriau netoli stoties kažkokiame parke. Čia pat pamačiau Šalčių kuris pasakė, kad parke būti pavojinga ir patarė bėgti slėptis kur nors po namu. Mudu metėmės per gatvę į priešai stovintį namą. Įbėgę į rūsį, pamatėm keletą lietuvių ir dvi paneles Mockaites su motina. Visi drebėjo iš baimės ir meldėsi, prašydami Dievą atitolinti pavojų. Tuo tarpu lėktuvų šviesos užgęso ir pasidarė ramu, nors ir neilgam, nes kas pusvalandis kartojosi tas pats. Visi lietuviai susirinkom į krūvą ir tarėmės, ką daryt, ar nevertėtų eiti pėstiems į Eichstattą, tuo labiau, kad čia buvo tik 25 kilometrai kelio, nerizikuojant gyvybe negu šitaip kankintis. Jau buvom apie trečią valandą nakties, o mes dar ne tik negalėjom užmigt, bet nei valandėlės ramiai pasėdėti. Pasitarę, nusprendėm visi, nelaukę traukinio, eit pėsti, o lagaminus nešti ant lazdų. Priėję prie čia pat esančios tvoros, pradėjom laužti iš jos lazdas, kaip tuo pačiu momentu pamatėm ateinantį traukinį. Pametę dabar nereikalingas lazdas, metėmės visi prie traukinio, į kurį įlipom be jokių sunkumų, nes, nežinia dėl ko, jame žmonių buvo visai nedaug. Buvom laimingi, kad atsitolinam nuo baisaus ir nelaimingo Ingalštadto. Jau buvo šviesu. Nuvarginti nakties įvykių nepajutom, kaip tuojaus užmigom. Atsibudom nuo Marytės riksmo ir supratom, kad esam apšaudomi iš lėktuvų. Traukinys stovėjo laukuose, prie kažkokios mažos stoties. Visi leidomės bėgti ir slėptis, kur kas gali. Užbėgau už stoties ir į kralikų tvartuką. Gyvuliukai, nieko nesuprasdami, žiūrėjo į mane nustebintom akim. Man pasidarė gėda. Išbėgau atgal ir pamačiau gulintį nušautą iešmininką. Žmogelis, nieko blogo nejausdamas, ramiai sėdėjo savo budėlėj ir čia jį užtiko netikėta mirtis. Jo stingstantis veidas reiškė nusistebėjimą ir skausmą. Atėjo su neštuvais ir nunešė mirusį į stoties patalpą, o gyvieji sulipo į traukinį ir keliavo toliau. Laimei, mums liko tik 5 kil. kelio iki žadėtosios Eichstatto žemės, bet vėl reikėjo persėsti.

Šį paskutinį etapą važiavom kuogreičiausiai. Vagonai buvo antros klasės, su minkštom pliušinėm sėdynėm ir turėjo visus langus ir duris. Keliautojų buvo visai mažai ir kiekvienas turėjo sau vietą. Gaila, kad taip patogi kelionė truko labai trumpai, vos 20 minučių, ir greitai pasirodė Eichstatto nameliai. Smalsumu degdami, puolėm prie langų, bet aiškiai nieko nepamatėm, nes buvo ankstyvas rytas ir miestas paskendęs rūkuose.

Prieš save pamatėm stotį, virš kurios durų buvo iškaba su parašu: "Eichstatt."

Pasiėmę daiktus, išlipom iš traukinio.

Galas

MAYNE REID

RAITELIS BE GALVOS

ROMANAS

(Tęsinys)

Kas atsitiko vėliau papasakos mano narsusis gelbėtojas, Zebas Stampas, nes jam besiartinant prie manęs, aš vėl netekau sąmonės. Tik vakar atsipeikėjau, bet, deja, pamačiau, kad esu kalėjime ir patyriau, kad esu laikomas per žmogžudį. Aš pabaigiau, ponai teisėjai.

Teisiamojo pasakojimas buvo tiek nuoširdus ir įtikinamas, kad sunku buvo juo netikėti. Stigo tik Zebo Stampo parodymų, ir visų akys sužiūro į stepus, iš kur turėjo atjoti medžiotojas, Kasijus ir begalvis raitelis.

PASKUTINIS LIŪDININKAS

Po kokios dešimties minutų prerijoj pasirodė trys raiteliai: Kasijus Calchunas, Zebas Stampas ir raitelis be galvos. Nors visi žinojo, kad tas raitelis yra tikrai atkirsta galva, vis dėl to jam artinantis daugeliui plaukai pasišiaušė. Niekas nedrįso pratarti žodžio. Bet štai trys raiteliai sustojo aikštėje: du nušoko nuo arklių, trečias gi sėdėjo, kaip sėdėjęs, tarytum sustingęs. Kasijus Calchunas tuojau įsimaišė į minią.

— Štai liudininkas, kuris nebylus, bet vis suteiks kiek šviesos išaiškinti šitai painiai bylai, — tarė Zebas Stampas, privesdamas žirgą su tragiškuoju raiteliu prie teisėjų. — Pažiūrėkite!

Tą pat valandą pasigirdo pilni sielvarto ir skausmo žodžiai:

— Tai mano sūnus!

Iš minios išėjo Woodley Pointdeksteris, nelaimingojo Henriko tėvas. Bet nužengę apie pora žingsnių sugriuvo. Keli vyrai išnešė jį iš kiemo. Kuone tuo pat momentu skaudžiai pravirko ir Luizė. Tačiau teisėjas prašė juodu abudu pasilikti prie teismo ligi bylos pabaigos.

Pradėjo liudyti Zebas Stampas:

— Sugrįžęs iš medžioklės, sužinojau, kad liko užmuštas jau nasis Pointdeksteris ir kad dėl tos žmogžudystės yra įtartas mustangų gaudytojas. Buvau tikras, kad Geraldas negalėjo to padaryti ir tuojau atvykau pas jį į Alamą, bet neradau namie. Ėmus man šnekėtis su Felimu, įbėgo į vidų Tara su prikabintu ant kaklo raštelių. Raštelyje buvo krauju parašyta, kur yra Geraldas. Abudu išsiskubinom jam į pagalbą, ir jeigu būtume bent kiek pavėlavę. Geraldą būtų jaguaras sudraskęs. Tą žvėrį aš pats nušoviau, o Geraldą kuriam buvo išsinėrusi koja, pasidarę neštuvus, parnešėme namo. Kas buvo po to, tamstos patys žinote: atvykote į Alamą Geraldo areštuoti. Štai ir viskas, kas liečia jo asmenį. Tačiau, be to, turiu jums pasakyti daug įdomių dalykų apie žmogų, kuris, mano išmanymu, turi užimti teisiamojo vietą.

— Buvau įsitikinęs, kad mustangų gaudytojas nėra Henriko užmušėjas, todėl nusprendžiau susekti tikrąjį užmušėją. Ėmiau tirti arklių pėdsakus, ėjusių keliais ir krūmais. Susidomėjau trijų arklių pėdsakais: Geraldo, užmuštojo Henriko ir trečiojo raitelio, jojusio paskui juos amerikonikuoju arkliu. Paskutinijo raitelio arklys turėjo tris pasagas sveikas, gi ketvirtą trūkusią. Štai ji, ponai teisėjai! — ir Stampas ištraukęs iš užančio nulūžusią pasagą, padavė teisėjams. — Henriką užmušė tas raitelis, kuris jojo ant amerikoniškojo arklio. Jis kaip tik buvo sustojęs toj vietoj, kur paskiau buvo rastas kraujo klanas, ir iš kurio nujojo atgal. Jis užmušė nelaimingąjį Henriką.

— Kas toks? Kaip jis vadinas? — ėmė rėkti minia.

— Jo pavardę tamstos rasite Henriko lavone. Matote tą žaizdą krūtinėje? Ji ne kiaura, tad kulka nėra išėjusi. Išimkite ją ir pažiūrėkite!

Teismo pirmininkas ir du teisėjai priėjo prie negyvo raitelio ir, nuėmę jį nuo balno, paguldė ant žemės. Lavonas buvo suakmenėjęs, bet lengvas, sudžiūvęs. Tuojau liko padarytas kūno skrodimas, ir iš tikrųjų — kairėje plaučių pusėje rasta kulka. Gerai apžiūrėjus kulką, ant jos rasta pusė mėnulio ir K. C. raidės.

O klastingos raidės! Daug kas žiūrėtojų atsiminė, kaip neperseniai kažkas buvo įrodinėjęs, kad jo, o ne kieno kito kulka tomis pat raidėmis yra nudėjusi jaguarą. Bet kur gi dabar tas vikrusis medžiotojas?

— Tad kas gi, tamstos nuomone ,yra užmušęs jaunąjį Pointdeksterį?— paklausė teisėjas.

— Man rodos, abejonės jau išnyko, ypač kai nusidėjėlis savo nusižengimą yra parodęs savo pavarde.

—Kulka turi žinomo kolonijos džentlemano pavardės raides, — tarė teisėjas. — Bet tai dar neparodo, kad jis yra galvažudys. Yra buvę atsitikimų, kad plėšikas nužudo žmogų svetimu ginklu. Turi būti kitų įrodymų.

— O ką ponas teisėjas pasakys, pažiūrėjęs į tą popieros skutelį, kurio užmušėjas yra užkišęs šautuvo tūtą? Radau jį ant medžio šakutės ties nusikaltimo vieta. Yra tai gabalėlis vokos su adresu. Kulkos raidės visai sutinka su voko gavėjo vardu ir pavarde. Labai prašau jį gerai paskaityti.

(Bus daugiau)

Vytautas Atlantas dirba

Žinomas Lietuvos rašytojas, dramaturgas ir žurnalistas Vytautas Alantas, tremtinys Vokietijoje, amerikiečių zonoje, nežiūrint sunkių gyvenimo sąlygų, kaip ir daugelis kitų lietuvių rašytojų tremtinių, aktingai dirba kūrybinį literatūrinį darbą, kurio gabalėliai nekartą spausdinami tremtinių laikraščiuose. Ir Vienybės redakciją neseniai pasiekė visa eilė V. Alanto naujosios kūrybos darbų.

Be viso to, patyrėme, kad V. Alantas ką tik baigė rašyti naują dramą "Aukštadvaris". Tai bus jau penktas ar šeštas to rašytojo draminis veikalas. Taip pat yra sumanęs ir medžiagą paruošęs naujai tragedijai "Partizanai," kurios tema — lietuvių partizanų kovos už Lietuvos išlaisvinimą.

V. Alantas yra parašęs daug trumpų apysakų, novelių ir humoristinio — satyrinio pobūdžio dalykėlių, iš kurių visų paruošė rinkinį, vardu "Ant siūbuojančios žemės." Tai karo meto novelės, parašytos ištrėmime. Tremtiniai leidėjai nori ir siūlosi šį naują veikalą išleisti, bet Vokietijoje stinga popierio.

Be viso to V. Alantas baigia rašyti didelį romaną iš Vilniaus gyvenimo vokiečių okupacijos metu. Romanas greičiausiai bus pavadintas "Gedimino kalno papėdėje." V. Alantas Vilniaus gyvenimą vokiečių okupacijos metu turėjo progos labai gerai pažinti. Jis buvo geriausia tuo metu Lietuvoje Vilniaus Miesto Teatro direktoriumi. Jis turi daug įdomių atsiminimų, kaip nacių komisarai kišdavosi ir į lietuviško teatro vidujinius reikalus. Alanto kovos su nacių komisarais pasibaigė tuo, kad 1944 metų pavasarį nacių komisarai jį išvijo iš Vilniaus Miesto Teatro vadovybės.

Pas Vienybės kaimyusn New Jersey valstybėje

Rašo Vladas Barčiauskas

Tie patys debesys dengė New Yorką ir Newarką, kai traukiau iš vieno miesto į kitą. Newarko stotyje traukinių tvarkaraščio pranešėjas minėjo Chicago, Pittsburgh, Washington ir kitų didžiulių miestų vardus, kai iš stoties skubėjau pas Vienybės skaitytojus, o traukiniai vienas po kito riedėjo į tuos didmiesčius. Tie patys debesys klojo New Yorką ir Newarką ir tos pačios apie Lietuvą kalbos Newarko, kaip ir visų kitų miestų lietuviuose. Ir kur tik eini, ką sutinki, vis klausia, kas girdėti iš Lietuvos, arba, — štai tik prieš keletą dienų gavau laišką iš giminaičio — amerikiečių zonoje, britų zonoje, ar iš kito Europos kampo. O kur lietuvių šiandien nerasi, tad šiurpas net perima, pagalvojus, kas liko Lietuvos žemėse. Taip galvoja visi, tą tautos tragediją supranta kiekvienas. Vienas kito tik klausinėja, kaip daryti affidavitus, kaip juos pasiųsti ir ar yra kokia nors viltis gimines — brolius ir seseris į Ameriką atveždinti?

Ir kaip negalvos atveždinti juos į čia, juk Amerikoje trečdalis lietuvių tautos įsigyveno, įsikūrė, turi darbus, biznius. Ploto Amerikoje daug, bet seni imigracijos suvaržymai tebevei kia ir jei jie nepasikeis, tad ma ža vilties didesniam skaičiui į čia atvažiuoti. Bet rūpinasi kievienas, daro kas galima daryti, nes kiekvienas žino, kad netekusiam tėvynės šis kraštas būtų geriausias, čia lietuviškas judėjimas, lietuviški laikraščiai, lietuviški biznieriai. Ir atvažiavusieji, kad ir išsiblaškytų visoje Amerikoje, vistiek liktų lietuvių šeimos nariais, o metai po metų prasigyventų ir vienas kitas padidintų mūsų profesnionalų, biznierių skaičių. Tokios mintys skriejo galvoje, kai turėjau progos pamatyti vieną kitą New Jersey valstybės lietuvį biznierių. O žymių lietuvių biznierių šioje valstybėje turime.

LIETUVIS 36 METAI TAME PAT BIZNYJE

Plačiai ir daugelis pažįsta newarkietį Juozą Kralikauską, tą nuoširdų, atvirą, tiesaus būdo lietuvį. Juozas Kralikauskas Amerikoje jau gyvena virš 50 metų. Per tą ilgą laiką jis perėjo įvairų gyvenimo kelią, o paskutiniuosius 36 metus jis gamina nesvaiginamuosius gėrimus, kurie gerai žinomi plačioje apylinkėje. Juozas Kralikauskas į Ameriką atvažiavo iš Asiūklių kaimo, Prienų parapijos, Marijampolės apskričio. Juozas kilęs iš to paties stambių ūkininkų kaimo, kur gimė ir dr. Bladas K. Vencius. Pirmas Juozo sustojimas buvo Shenandoah, Pa. Apsigyvenęs Mahanoy City, Pa., Juozas susirado gyvenimo draugę Marijoną Vaitunaitytę, gimusią Pennsilvanijos valstybėje, su kuria ir apsivedė. Čia gyveno 4 metus ir patraukė į didesnį miestą Brooklyną, N. Y. Brooklyne tuoj gavo formano darbą didžiuliame muilo fabrike. Devynius metus dirbdamas toje pat vietoje, aktingai Juozas Kralikauskas dalyvavo to laiko lietuvių veikime Brooklyne. Jis priklausė Gedimino, Šv. Juozapo ir kitoms draugijoms ir buvo tų draugijų vadovybėje.

Nors ir gerą darbą turėdamas, bet ilgiau pagyvenęs Amerikoje Juozas Kralikauskas suprato, kad biznis yra biznis, tad pradėjo ieškoti kelių į biznį. Persikėlęs iš Brooklyno į Newarką, įsteigė mėsos prekybą, ją įsteigė savo statytuose namuose. Tačiau tas biznis atrodė jam per siauras. Jis galvojo apie gamybą. Neilgai laukęs, tik 3 metus varęs mėsos prekybą, Juozas Kralikauskas įsteigė blaivių gėrimų dirbtuvę. Šiuos gėrimus Juozo Kralikauskoko įmonė gamina jau 36 metus. Dabar su tėvu dirba ir sūnus Benjaminas, pusketvirtų metų tarnavęs avijacijoje. Su Amerikos oro laivynu jis buvo Afrikoje, Italijoje, garbingai paleistas iš kariuomenės, pradėjo dirbti su tėvu. Benjaminas biz niui pasiruošęs, jis baigęs New Yorko universitete prekybos mokslus. Benjaminas vedęs Deaną Augustaitytę. Vyriausias Juozo Kralikausko sūnus, taip pat Juozas, medicinos gydytojo praktika Newark, N. J. verčiasi jau 16 metų. Kaip abu sūnūs baigę aukštuosius mokslus, taip ir duktė Regina išsimokslinusi ir yra High School mokytoja.

Juozas Kralikauskas žinomas visur, kaip atviras ir teisingas žmogus. Jis visada ir visur nevengs pasakyti teisybės žodžio. Jis nežiūri, ar tai kam patinka, ar ne, bet su atvirumu ir teisybe neapsilenks.

VLADAS DILIS

Pereitą vasarą apiankė Newarko ir New Yorko lietuvius liūdna žinia, kad Newark Electrical Co. savininkas Vladas Di lis sunkiai susižeidė. Jo būklė buvo beviltiška. Tačiau stiprus aukštaitis nugalėjo besisukeliojantį mirties slibiną ir vėl pradėjo įtaisyndinti anglių ir aliejaus šildymus. Bet jį kaip tik ištiko ta nelaimė, kai jis žengė svarbų gyvenimo žingsnį, kai jis lipo gyvenimo laiptais. Mat, jis susižeidė jau antrą dieną eidamas laikyti elektros inžinerijos egzaminus. Žinoma, nutrūko egzaminai, sustojo keliems mėnesiam biznis. Ir tuo laiku reikėjo dengti visas biznio išlaidas, nes negalėjo gi žmogus paleisti to biznio iš rankų. Mat Dilis atstovauja vieną didžiausių Amerikos šildymo įstaisymų kompaniją ir jis tik vienintelis atstovas New arke. Sunku tokia atstovybė gauti, o juo labiau ateiviui, tad Vladas ir jo žmona Izabelė visomis išgalėmis stengėsi tą atstovybę išlaikyti.

Vladas Dilis į Ameriką pirmukart atvažiavo 1914 m., tik spėdamas ištrūkti nuo ano pasaulinio karo. Atvažiavo jau ge rai pasimokęs, jis ten buvo jau baigęs progimnaziją. Dirbdadamas ir gyvendamas Brooklyne, Vladas pradėjo studijuoti New Yorko elekrotechniko institute, kurį 1917 m. baigė. Lietuvos laisvė, naujas gyvenimas senoje tėvynėje viliojo ir Vladą Dilį. Tad 1922 m. jis grįžo Lietuvon ir nuo 1924 iki 1927 m. mokytojavo Panevėžio gimnazijoje, dėstydamas anglų kalbą. Įdomu, kad Vladas Dilis visą savo gyvenimą mokėsi. Jis mokėsi Lietuvoje, prieš atvažiuodamas į Ameriką, grįžęs, pradėjęs ten mokytojauti, turėjo laikyti egzaminus gimnazijoje, tam reikėjo pasiruošti. O, štai, pereitais metais jis buvo pasiruošęs išlaikyti inžinieriaus egzaminus. Jis 1927 m. iš Lietuvos nuvažiavo į Kanadą, kur pačioje tos dominijos širdyje, Winnipege 5 metus dirbo mechanikos srityje. Iš ten atvažiavo į New Jersey ir dabar gyvena E. Orange, gražiame šios valstybės miestelyje, o biznį turi Newarke.

Abu, Vladas ir Izabelė, Diliai — žinomi veikėjai. Jie remia kiekvieną lietuvišką pastangą, jie rūpinasi lietuviška spauda ir jie visada būna ten, kur renkasi lietuviai svarstyti savo reikalus.

LIETUVĖ MOTERIS GRAŽIAI TVARKANTI SAVO BIZNĮ

Šalia eilės kitų lietuvių biznierių Newarke yra ir lietuvė moteris Marijona Mikušauskienė. Jau kuris laikas ji likusi našlė, puikiai tvarko savo svetingą užeigą. Čia užėjęs vis randi vieną kitą lietuvį. O tame biznyje ir toje pat vietoje Marijona Mikušauskienė jau 23 m. Puikiai tvarkydama savo biznį, ji gražiai užaugino sūnų Antaną ir augina dukrą Gladis. Duktė 16 m., lanko vietos vidurinę mokyklą, mokosi muzikos, net gieda solo vietos parapijos bažnyčioje. Be to, ji da lyvauja įvairiuose lietuviškuose vaidinimuose ir šoka su lietuvaičių grupe. Marijona Mikušauskienė garsių baltimoriečių Laukaičių giminaitė.

Neilgai reikia važiuoti iš New Jersey miesto į kitą. Taip ir pa sukau iš Newarko į Elizabeth. O čia vėl paskiras lietuvių gyvenimas, sava parapija, draugijos, Lietuvių svetainė ir lietuvių čia nemažai.

DU BROLIAI KARININKAI

Daug lietuvių vyrų ir moterų garbingai tarnavo armijoje ir laivyne. Jie stipriai prisidėjo šio karo laimėjimui. Daugelis jų pasiekė aukštus laipsnius ir puikiai pasižymėjo. Štai, Juozas ir Julija Akulioniai užauginę ir gražiai išmokslinę savo du sūnus Juozą ir Albertą, o šiuodu iškilo į viršunes Amerikos armijoje ir laivyne. Akulionių sūnus Juozas, armijos kapitonas, jau garbingai paleistas ir grįžo prie savo profesijos darbo. Jis baigęs aukštuosius biznio mokslus ir dabar yra akaunteris didelėse biznio įmonėse. Kapitonas Juozas Akulionis buvo kare sužeistas ir apdovanotas Purple Heart ir kitais penkiais pasižymėjimais. Jaunesnysis sūnus Albertas dar ir dabar tebėra karininku prekybos laivyne.

J. Akulionis į Elizabeth atvyko 1905 m. Ilgai šis vyras dirbo įvairiose įmonėse, jis čia vedė Juliją Šlasevičiūtę ir prieš 14 metų įsteigė savo biznį. Pradėjo biznį kaip tik Amerikoje sunkiais depresijos metais. Abu Akulioniai gyvai dalyvauja visuomenės gyvenime, ir J. Akulionis yra Lithuanian Building and Loan Ass., Elizabeth, direktorius. Jis kilęs iš Seinų aps. bet prieš atvažiuodamas į Ameriką ilgai gyveno Liepojuje. Jo žmona Julija gimusi Suvalkų Kalvarijos apylinkėje.

KARAS JIEMS SUTRUKDĖ GYVENTI LIETUVOJE

Plačiai žinoma Igno ir Veronikos Budreckų šeima New Jersey valstybėje. Ignas Budreckis vienas žymiausių vietos biznierių. Jis jau ilgus metus verčiasi namų pirkimu ir pardavimu, be to, jis turi didžiulį restoraną, kurį tvarko samdytas vedėjas. Budreckai augina dukrelę Verą. Jie visi buvo par važiavę Lietuvon, ten buvo įsigiję puikų dvarelį ir manė auginti dukterį ir patys gražiai savo tėvynėje gyventi. Bet baisusis karas privertė juos grįžti atgal į Ameriką. Savo biznio J. Budreckis nebuvo likvidavęs, tad, neilgai trukus, jis vėl įsilie jo į amerikonišką biznį, ir šiandien retas gali su juo lygintis.

ADOLFAS BRAZINSKAS

Lietuviai Elizabethe turi ir savo laidotuvių direktorių Adolfą Brazinską. Jį gerai pažįsta apylinkės lietuviai, nes tai vienintelis lietuvis tokioje profesijoje. Jo koplyčia jauki ir puikiai ištaisyta. Jo tėvas Domininkas taip pat iki mirties vertėsi laidotuvių amatu. Adolfas vienas tame biznyje jau nuo 1934 m.

Elizabeth — nedidelis miestukas, bet turi keletą garsių įmonių, jų tarpe ir Singerio Co. fabrikus, kuriuose dirba daug lietuvių, kiti išsitarnavo iki for manų, kaip Romualdas Džiovalis ir kiti. Tame mieste lietuviai gyvena gražiuose namuose miesto pakraščiuose. Prie namų daugelis jų turi gražius dar želius ir sodus. Patys namai daugiausia baltai dažyti. Gyvenimas čia ramus, kaip kaimuose. Panašiai gyvena ir Kearny lietuviai.

DIDELIS TĖVAS DIDELIS IR SŪNUS

Jei nori pamatyti gražiai sutvarkyta prekybą, nueik pas J. Berzgėlą Kearny, N. J. Tai didžiulė groserio ir mėsos prekyba. Čia viskas taip tvarkinga, taip švaru, kad net malonu žmogui žvalgytis, bet palaikymas tokios tvarkos reikalauja daug darbo. J. Berzgėla ilgas valandas savo biznyje ir praleidžia. Neišeina jis iš biznio iki viską nesutvarko. Palyginamai jis dar neseniai biznyje, bet iškilo viršumon. J. Bergėla į Ameriką iš Suvalkų Kalvarijos atvyko 1912 m. Pradžioje gyveno Kingston, Pa. ir kituose miestuose, vėliau patraukė į farmas ir ūkininkavo netoli Menderio New Yorko valstybėje, bet prieš 20 metų persikėlė gyventi į Kearny, N. J. ir jau 15 metų biznyje. Juozas Berzgėla vedęs Konstanciją Šeštakauskaitę iš Bartininkų parapijos, Vilkaviškio apskr. Jie apsivedė Brooklyne, jų piršliu buvo tuolaikinis Vienybės redaktorius Širvydas ir juos sutuokė garsusis kunigas Remeika. Ši gera lietuvių šeima turėjo paskutiniu laiku daug vargo. Mat, Konstancija sunkiai sirguliavo ir turėjo sunkias operacijas. Tačiau šiuo metu ji gerokai sustiprėjo ir gerai jaučiasi.

Berzgėlų šeimoje užaugo sūnus Eugenijus ir dar auga duk tė Darata. Sūnus baigė St. Peters Universitetą Michigan valstybėje. Jis studijavo chemiją, ir dabar, kaip chemikas inžinierius, dirba Edison kampanijoje. Tai vyras iš juosmens ir liemens. Pavijo ir praaugo tėvą, jis virš šešių pėdų auksčio. Duktė mokosi vietos vidurinėje mokykloje. Abu jaunieji Berzgėlai gražiai kalba lietuviškai, nes to norėjo to ir pasiekė tėvai.

LIETUVIS DRAMATURGAS KEARNY MIESTE

Šiame mieste gyvena lietuvis dramaturgas Jonas V. Baltrukonis. Į Ameriką Jonas Baltrukonis atvažiavo revoliuciniais 1905 m. Tėvynę Jonas paliko dar būdamas jaunas, bet vis atsimena jo gimtuose Gudupiuose, Marijampolės apskr. revoliucines lietuvių dainas. Jis su tėvais buvo grįžęs Lietuvon ir atgal į Ameriką atvažiavo 1913 m. ir čia apsigyveno. Ilgus metus dirbęs įmonėse, dabar turi atsakingas pareigas viename fabrike ir verčiasi Real Estate bizniu. 1923 ir antru kart 1931 m. lankė Lietuvą. Jonas V. Baltrukonis plačiai dalyvauja visuomeniniame gyvenime, jis buvo garsus vaidintojas ir dabar žmonės atsimena, kaip jis dalyvavo Dailės dramos draugijos ruoštuose vaidinimuose. Tada su juo vaidino Antanas Kubilius, Milūnavičius, Norvaiša, Tiškevičiūtė ir kiti. Ne vien vadinimais Jonas V. Baltrukonis garsus, jis yra parašęs daug dramos veikalų, kurie buvo vaidinami ne tik čia, bet ir Lietuvoje. Jis vedęs Marcelę Šalčiūnaitę iš Brooklyn, N. Y. Baltrukoniai užaugino sūnų Joną, kuris dabar yra laivyno karininkas.

Jonas V. Baltrukonis priklau so daugeliui lietuviškų organizacijų, o kurioje organizacijoje jis priklauso, toji jį renka vadovybėn ir vis sekretorium. Jis priklauso ir yra sekretorius Lie tuvos Sūnų draugijoje, Schuyler Savings and Loan Ass. ir kitose.

TĖVAS BIZNIERIUS SŪNUS STIPRUOLIS

Būnant Kearny, negali aplenkti Teofiliaus Vencevičiaus. Jo saliūne visada rasi būrį lietuvių ir gerą lietuvišką nuotaiką. Teofilius Vencevičius biznyje jau nuo 1920 m. Saliūną jis turėjo jau Jersey City, o nuo 1931 m. jis čia, Kearny. Į Ameriką Juozas atvažiavo 1910 m. pradžioje, 5 metus, gyveno Long Island. Jis ukmergietis, jo žmona Teofilė, buvusi Tedytė, taip pat iš Ukmergės apskričio Tėvas geras biznierius, o jo sūnūs Jonas didelis stipruolis, profesionalas imtininkas, sportininkas. Sūnus Jack sporto rei kalais važinėja visoje Amerikoje. Šiuo metu Jack imasi Kalifornijoje. Jų šeimoje yra dar dvi dukterys — Marijona ir Ma tilda.

ŽYDELIS GERAI MOKAS LIETUVIŠKAI

Lietuvoje kiekvienas žydelis mokėjo lietuviškai, bet Amerikoje taip gerai kalbantį lietuviškai, kaip kalba William Zalkinas, sunku rasti. Jis taip kal ba, kaip kiekvienas suvalkietis lietuvis. Mat, jis gimęs ir augęs Suvalkų Kalvarijoje, Šis Lietuvos žydelis jau nuo 1918 m. verčiasi bizniu. Jis dabar su dviem žentais turi didžiulę namams reikmenų prekybą. Čia lietuviai jaučiasi, kaip pas savo žmogų.

KARYS J. V. VALICKAS

Ypatingai paskutiniu laiku savo karo atsiminimų aprašymais pagarsėjo šio karo veteranas J. V. Valickas, o jis taip pat gyvena New Jersey valstybėje, Newarke. J. V. Valicko gyvenimas platus ir pilnas įspūdžių. Sunku būtų čia tai visą aprašyti. Bet šis energingas vilnietis visą savo gyvenimą judėjo, keliavo, "vandravojo" iki šiame kare sunkiau buvo sužeistas ir dabar, būdamas pensininku, apsigyveno Newarke. Didesnę savo laiko dalį jis pašvenčia visuomeniniam darbui.

Taigi, New Jersey valstybė turi žymių lietuvių vyrų. Apie kitus teks rašyti Vienybėje vėliau.

LICENSES

Beer, Wine, Liquor
WHOLESALE AND RETAIL

NOTICE is hereby given that License No. L 5081 has been issued to the undersigned to sell wine & liquor at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 616 Halsey Street, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
JAMES J. SEXTON, JR.
616 Halsey St., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. GB 19261 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 261 Smith Street, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
MICHAEL ASSANTE & FRANK ASSANTE
261 Smith St., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. DB 771 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 8823 — Avenue L, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
MORRIS GOODMAN
8823 — Avenue L, Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. RL 8674 has been issued to the undersigned to sell beer, wine and liquor at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 291-3 Kent Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
JOHN ASTRAB
291-3 Kent Ave., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. RL 5109 has been issued to the undersigned to sell beer, wine and liquor at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 56 Columbia Place, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
CENTRAL GALICIA REST. & BAR, INC.
56 Columbia Place, Brooklyn, N. Y. C

NOTICE is hereby given that License No. RL 6142 has been issued to the undersigned to sell beer, wine and liquor at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 89 Atlantic Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
JOAQUIN VIEIRO
89 Atlantic Ave., Brooklyn, N. Y. C

NOTICE is hereby given that License No. RW 462 has been issued to the undersigned to sell beer and wine at reail under Section 107 of the Alcoholic Beverge Control Law at 2251 Church Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
LUIGI SPASIANO
2251 Church Ave., Brooklyn, N. Y. C

NATICE is hereby given that License No. RL 6144 has been issued to the undersigned to sell beer wine and liquor at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverge Control Law at 409 Kent Ave. & 18 Broadway, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
MICHAEL SZEREMETA
(Riverview Bar & Grill)
409 Kent Ave.,
18 Broadway, Brooklyn, N. Y. T

NATICE is hereby given that License No. RL 1337 has been issued to the undersigned to sell beer wine and liquor at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverge Control Law at 123 Greenpoint Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
ELLEN WALSH, ADMX.
of Andrew Walsh, Deceased
123 Greenpoint Ave., Brooklyn, N. Y. T

REGENT
Toy Shop
James J. Dirsie, sav.
28-30 Market Street
AMSTERDAM, N. Y.
Telefonas 2275

Lietuviška Užeiga
IVY LEAF PLACE
A. Smith, sav.
42 Schuyler Street
AMSTERDAM, N. Y.

STOKNA'S
Liquor Store
Įvairių rūšių vynai, likeriai ir degtinė
225 E. Main Street
AMSTERDAM, N. Y.

Lietuviška Vaistinė
SCHELL'S
Red Cross Pharmacy
E. Main ir Schuyler Streets kampas
AMSTERDAM, N. Y.
Telefonas 96

GAZOLINO STOTIS
JONAS BABLINSKAS ir SUNUS, sav
Važiuojant Main Rd. 5 tai geriausia vieta sustoti
245 E. Main St., kmp. John St
AMSTERDAM, N. Y.

Rupšio Restauranas
Puikūs valgiai, gėrimai
Geras patarnavimas
Graži svetainė ir baras
237 MAIN STREET,
AMSTERDAM, N. Y.

SALDAS GRILL
VYNAS — DEGTINĖ — ALUS
22 SHULER STREET,
AMSTERDAM, N. Y.

T. WANCEVICH
TAVERN
123 SCHUYLER AVENUE KEARNY, N. J.
Tel. Kearny 2-6190

JOHN V. BALTRUKONIS
INSURANCE & REAL ESTATE
NOTARY PUBLIC
TEISINGAS, SĄŽININGAS IR RIMTAS PATARNAVIMAS SAVO TAUTIEČIAMS
81 FOREST ST., KEARNY, N. J.
Tel.: Kearny 2-3237.

JULIUS PAKNIS
REAL ESTATE & INSURANCE
Sąžiningas ir skubus patarnavimas visais namų pirkimo, pardavimo ir paskolų reikalais.
133 SEELEY AVE., ARLINGTON, N. J.
Tel.: Kearny 2-3249.

LITHUANIAN PRESS
Adelė Laukžemytė, vedėja
Atlieka įvairius spaudos darbus. Mėnesiniai kalendoriai, kortelė ir tikietai.
199 NEW YORK AVENUE,
Newark, N. J.

LIBERTY BAR
V. Staras ir J. Siess, sav.
112 VAN BUREN STREET
netoli Penn. stoties
NEWARK, N. J.

LOUIS GAUBAS ir SUNUS
Vestuvių ir dovanų žiedai.
Kryželiai, papuošalai moterims.
LAIKRODŽIŲ TAISYMAS
14 WILSON STREET
NEWARK, N. J.

PETRAS KURTINAITIS
Siuva drabužius iš geriausių medžiagų.
113 FERRY STREET
NEWARK, N. J.

JOHN PRAVILIONIS
FOOD MARKET
MĖSA IR GROCERIAI
Priima užsakymus telefonu.
107 ADAMS STREET
NEWARK, N. J.
Tel. Market 3-6082

Memories of Lithuania
RADIO HOUR
Saturdays, 5:00 to 5:30 p. m.
Station WEVD—1330 kil,
Director—JACK J. STUKAS
429 Walnut St., Newark, N. J.

Normandie Cocktail Lounge
SAM MAGEE, savininkas
26 Main St., Orange, N. J.
Tel.: OR. 3-9641

MAISTO PREKYBA
J. BERZGELA
121 SCHUYLER AVENUE
KEARNY, N. J.

J. AKULIONIS
Sveikinimų atvirutės įvairioms progoms. Naujausi laikraščiai.
Vaisvandeniai ir saldainiai.
278 2nd STREET
ELIZABETH, N. J.

ADOLFAS BRAZINSKAS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
151 2nd STREET
ELIZABETH, N. J.
Tel. Elizabeth 2-3187

JURGIO KAMINSKO SŪNŲ DEPT. KRAUTUVĖ
MOTERŲ, VYRŲ IR VAIKŲ DRABUŽIAI
Visokeriopas namams įrengti reikmenys
KAYS DEPARTMENT STORE
152 FERRY STREET NEWARK, N. J.

Reptūros diržai yra pritaikomi kiekvienam šios pagalbos ieškančiam. Diržai su spiroklėmis ir kitokiais naujais pagerinimais. Tokius diržus gausite šioje lietuviškoje vaistinėje.

FRANK KALIBAT'S
199 FERRY STREET kampas Polk St. NEWARK, N. J.

APIE BŪSIMĄ LIETUVĄ...

KODĖL DABAR LENGVIAU SUSIKALBĖTI DĖL DEMOKRATIJOS

Lietuvoje, Rytų Aukštaitijoje, ypač Zarasų krašte, yra mada sekmadieniais į bažnyčią važiuoti tam tikru vežimu, vadinamu "lineika." Lineikų neturi tik visiškai silpni ūkininkai. Graži lineika kiekvieno ūkininko garbė ir pasidižiavimas. Bet vienas mūsų kaimynas, Beniušis, dar neturėjo lineikos. Beniušienė, moteris su pretenzijomis, kone užgraužė savo Beniušį, ko jis neįsisitaiso lineikos. Pagaliau, po geresnio derliaus, ir Beniušis užsisakė lineiką, regis net už 25 rublius (tai buvo dar prieš aną karą). Bet, kol lineika buvo padaryta, apkaustyta ir nudažyta, atėjo vėlus ruduo. Vis dėlto, kai lineika įvažiavo į kiemą, Beniušienė tuoj įsigeidė artimiausį sekmadienį važiuoti bažnyčion tik lineikoj. O Beniušis sako: "Ne, moč, nieko nebus... Jau ruduo, gilus purvas, ligi sekmadienio ir pasnigti jau gali, nebe lineikos laikas: jau reikia roges traukti iš pašiūrės..." Beniušienė supyko: "Žinau," — sako — "tave! Kad taip su jau nesne, tai ir per Kalėdas lineikon kinkytum!" Bet Beniušis, žmogus ramus ir kietas, nors ir nieko neatsakė, tačiau lineiką įstūmė į pašiūrę, o išsitraukė roges, kurios pas jį buvo nors ir ne labai gražios ir ne labai patogios, bet vis gi žiemai geriau tiko, nei lineika...

Tarp kaimynų buvo kalbama, kad pas Beniušį per visą žiemą namuose "tamsūs debesys palubėm slankiojo" — taip Beniušienė buvo užsigavusi, kad vyras jos lineikoj nepavažinėjo. Tą žiemą Beniušis vakarais dažnai iš namų išeidavo papypkiauti pas kaimynus... Atėjo pavasaris, bet vėl — gilus purvas, Beniušis vis nekinko į lineiką, važiuoja senuoju brikeliu... Beniušienė tyli apsiniaukusi. Pagaliau, po Velykų, išsišvietė oras, išdžiūvo keliai ir vieną sekmadienio rytą Beniušis linksmai sako pačiai: "Na, moč, šiandien kinkau lineikon!" Beniušienė tačiau dėbtelėjo piktai ir išrėžė: "Gali pasisodinti Galinio Uršulę! Man ir senos vežėčios bus gerai!" Iš pradžių Beniušis, sako net nesupratęs, ką tai reiškia. Tik vėliau jis prisiminė, kad jis dažnai užeidavo pas kaimyną Galinį. Tas buvo našlys ir gyveno su jau gerai suaugusia ir gana dailia dukterim. Tai tą Uršulę ir prikišo pati Beniušiui. Ilgai jam reikėjo įtikinėti pačią, kad ne dėl Uršulės, o dėl netinkamų kelių jis lig šiol lineikos nekinkė...

Šita Beniušienės istorija man prisiminė paskaičius Keleivio vasario 27 d. įdėtą "Pranešimą iš Europos," kuriame kalbama, kad, esą, smetoninininkai ir kiti dabar jau "kaišosi demokratinėmis plunksnomis" ir tuo nori apgauti Amerikos lietuvius ir, maždaug, visą pasaulį.

Pirma vis girdėdavosi tvirtinant ,kad, ot, jeigu tie tautininkai — smetoninininkai aiškiai pasisakytų, kad pripažista Lietuvai demokratinės tvarkos reikalingumą, tai tada gali būti ir su jais bendra kalba dėl ateities, tik jie, turbūt, to niekad nepripažins. Bet štai, ištikrųjų, berods visi iš žinomesniųjų tautininkų, kiek jų dar išliko po pergyventųjų įvykių gyvų ir laisvų, rimtai viską apsvarstę, visiškai aiškiai pareiškia: "Taip, mes pripažistam, kad būsimoji Lietuvos santvarka ir iš esmės ir iš formos turėtų būti demokratiška!" Rodos, viskas galėtų būti tvarkoj. Bet, štai, kai kurie "ištikimieji demokratai" atsiliepia, kaip ta Beniušienė: "Aha, jūs dabar jau šitaip kalbate! Bet jūs vis tiek velnią mislijate!"

Bet gi dėl to nereikia nusiminti. Kiek atsimenu, Beniušis savo pačią galų gale įtikino, kad vasarą, sausais keliais ir jam pačiam tikrai nuoširdžiau važiuoti lineika ir kad ogėmis jis dabar jokiu būdu nenorėtų važiuoti, net jeigu ji, pati Beniušienė, jį to prašytų... Taip ir mūsų ištikimieji demokratai" su "neištikimaisiais" galėtų išsiaiškinti ir susikalbėti, kad būsimoj Lietuvoj visi geriau norėtų demokratijos, nes visi mano, jog tada Lietuvoje demokratiniams ratams bus keliai daug sausesni. Kodėl, — apie tai bus kalba kitą kartą

Dr. K. Vingėla.

Kai pavasaris grįžta Lietuvos pajūryje.

VIENYBIEČIŲ PAGALBA LIETUVIAMS TREMTINIAMS IR PADĖKOS ŽODŽIAI

Nuo bolševikų siaubo ištrūkę lietuviai gyvena išblaškyti visoje Europoje, jie vargo ir baisaus skurdo slėgiami, šaukiasi amerikiečių pagalbos ir dažnai kreipiasi į Vienybę. Pats laikraštis pabėgėliams siunčiamas visur, kur tik susisiekimas leidžia. Taip pat Vienybė savo bendradarbiams ir kitiems, kuriems tik galėjo, siunčia siuntinius. Tačiau neįmanoma Vienybei šelpti visų, kurie kreipiasi į ją. Tad Vienybė prašė kelių lietuvių New Yorke, kad šie pabėgėliams padėtų. Kaip ir visad jautrūs tautiniams reikalams, Petras ir Petronėlė Atkočaičiai pirmieji atsiliepė ir jau išsiuntė daug siuntinių, net kelis affidavitus, už ką nelaimėje esą pabėgėliai nuoširdžiai jiems dėkoja.

Štai viena lietuvaitė, studijuojanti Paryžiuje, Atkočaičiams rašo:

"Prieš kelias dienas gavau Jūsų pasiųstą man siuntinį. Ne bežinau kaip Jums ir bedėkoti, nes Jūs man suteikėte labai daug džiaugsmo. Aš buvau tiek nustebusi, kad pirmu momentu visai nenorėjau tikėti, kad jis tikrai man skirtas. Nežinau kas jums davė mano adresą, bet numanau, kad bene tai bus Vienybės redaktorius, berods p. Tysliava. Manding prieš keletą mėnesių su savo drauge, p-le Brone Budreikaite, kuri dabar jau yra Amerikoje, Bostone, parašėme kolektyvų laišką, mi nėtam redaktoriui, prašydamos mus sušelpti. Prašėme pagalbos, nes mums buvo tikrai labai sunku prasiversti...

"Ypatingai mane sujaudino, tai Jūsų įdėtos dvi poros kojinių. Numanau, kad ir Amerikoje gan sunku jas gauti, ką kalbėti apie Paryžių." Toliau rašo toji lietuvaitė, kad neturėdama kojinių gana šaltame ore pradėjo vaikščioti basnėrčiom, parsišaldžiusi ir susirgusi. Ilgam laiške studentė lietuvaitė širdingais žodžiais dėkoja Atkočaičiams už paramą.

Štai, kitame laiške, sušelpta pabėgėlių šeima Atkočaičiams rašo:

"Nežiau, kokiais žodžiais Tamstai ir padėkoti už tą nepaprastai malonią dovaną. Pirmoj eilėj tokia dovana labai maloni savo ne medžiagine vertybe. Nes ji duoda progos pajusti, kad žmogus nėsi vienas, nesi niekam nereikalingas, kad yra kas tau dar ranką, net ir labai toli, paduoda... Ypač, kai toji ranka paduodama ne kokio artimo giminės, ne seno draugo, o visai nepažįstamo asmens, tai įsitikini, koks didelis ir svarbus ryšis jungia vienos tautos žmones. Lietuvio lietuviui net per milžiniškus vandenynus ištiesiama ranka yra ženklas, kad mūsų tauta savo žmonėse dar tebenešioja didelį tautinio solidarumo jausmą, o tas solidarumas juk yra vienas iš didžiausių laidų, užtikrinančių, kad tauta dar nežūsta.

Tas pats lietuvis pabėgėlis kitame laiške Atkočaičiams rašo:

"Rodos, nespėjome išsiųsti Tamstai mūsų nuoširdžiausią padėką už puikias dovanas, kuriomis dar ir dabar naudodamiesi tebesidžiaugiame, ir štai vėl atėjo iš Tamstos nesulyginamai didesnė dovana — affidavitas, už kurį tinkamai padėkoti nebėra ir žodžių. Manau, kad ateityje mūsų tautos istorikai ir rašytojai aprašinės kaip nustabiai gražų tautinio solidarumo pavyzdį tą faktą, kad mūsų tautiečiai tiesė ranką per platų vandenyną savo tautiečiams visiškai jų nepažindami ir nebijodami su tuo surištos materialinės rizikos.

Trečia sušelpta šeima Atkočaičiams rašo:

"Man ir mano šeimai buvo didžiausias siurprizas, kai š. m. kovo 2 d. staiga, nelauktai ir netikėtai atėjo Tamstos siuntinys su maistu. Buvo tvarkingas ir atrodo niekas nedingę. Ten radome labai gerų ir skanių dalykų, parinkimas labai praktiškas ir kaip tik tokių dalykų, kurių mūsų dabartinėmis sąlygomis čia nėra arba mažai tėra..." Savo laišką baigia dėkodamas savo, žmonos ir dviejų dukterų vardu į vargą patekęs lietuvis.

Dar vienas iš visos eilės Atkočaičiams rašo:

"Brangūs lietuviai, aš neturiu ir žodžių išreikšti Tamstoms padėką savo ir šeimos vardu už pratęstą šiuo sunkiu gyvenimo momentu ,mums pagalbos ranką. Nuoširdžiai dėkojame už brangius skanumynus, kuriuos seniai jau buvome pamiršę. Esame sujaudinti Jūsų brolišką meile savo tautiečiams. Ta reali pagalba ne tik sustiprina mūsų kūną, bet kartu atgaivina dvasioje ir duoda vilties, kad mūsų užjūrio broliai ir sesers išgelbės mūsų tėvynę Lietuvą iš žiaurios vergijos.

"Kuo išgalėdami ir mes prie to darbo prisidėjome. O mūsų vaikučiai, kurių alkį dažnai neturime kuom numalšinti, pasiryžę tapti dorais lietuviais ir savo jaunas jėgas pašvęsti atstatymui mūsų nuteriotos tėvynės..."

Tai žodžiai lietuvių lietuviams. Žodžiai alkanų tiems, kurie suprato ir supranta vargstančių ir alkstančių lietuvių vargus. O tai kiekvieno lietuvio pareiga šiandien nelaimėn patekusius lietuvius sušelpti. Vienybė turi daug prašymų, turi dauk adresų. Kiekvienas gali Vienybėje gauti pabėgėlio adresą ir, norėdamas, gali jį sušelpti.

IEŠKOMI

Majauskas, iš Mikniūnų km., Kamajų val., Rokiškio ap.

Milvertienė-Žiliutė, iš Grebžinų km., Gargždų val., Kretingos ap., gyv. **Baltimore, Md.**

Mykolaičiai, Jonas ir Motiejus, kilę iš Kregždžių km., prie Gražiškių, Vilkaviškio ap.

Naginevičiūtė, Praneiška, ištekėjusi, bet vyro žinomas tik vardas Gabrielius, kilusi iš Darsūniškio, Trakų ap., gyv. New Yorke ar apylinkėje.

Noreikis, Antanas, kilęs iš Viliošių km., Akmenės val., Mažeikių ap., gyv. Chicagoje.

Pakalniškiai, Rapolas ir Tamošius, iš Mažeikiškių km., gyvenę Brooklyn, N. Y.

Patkauskas, Mykolas, gyvenęs Vašingtone, iš Nečiūnų km., Biržų ap.

Petraška, Adomas, iš Balbieriškio, gyv. Boston, Mass.

Petraškaitė, Rožė, iš Balbieriškio, gyv. Boston, Mass.

Petrukaitienė, Jonieška, gyv. Bostone.

Petrukaitis, Juozas, gyv. Bostone.

Pranevičienė - Krapauniskaitė, Ona, Amerikoje žinoma ir kaip Frice, ar Price, Anna, iš Serėdžiaus val., Kauno ap., gyv. New Yorke, ir jos vaikai Pranas ir Bronė.

Propiestienė - Sakalauskaitė, gyv. Los Angeles, Cal.

Radavičienė-Kiaurakytė, Kotryna, kilusi iš Klibių km., Zarėnų val., Telšių ap., gyv. Chicagoje.

Simutis, Ignas, kilęs iš Judėnų km., Plūngės val., Telšių ap., gyv. Chicagoje.

Skiečiuvienė, Magdalena, ar jos dukros, gyv. Bostone.

Startinskienė - Dambrauskaitė, Kazimiera, žinoma kaip Anna Star, iš Biržų-Pasvalio ap., ar jos vaikai.

Stefanavičius, Juozas, iš Kėdainių, ar jo dukterys Elena ir Jadvyga.

Stefanavičiutės, Elena ir Jadvyga, Juozo dukterys. Elena iš Lietuvos, ištekėjusi Amerikoje, vyro pavardė nežinoma. Jadvyga gimusi Amerikoje.

Švipai, Kazimieras ir Mykolas, iš Palėvenių km., Pušaloto par., Panevėžio ap., ar jų vaikai.

Žalgevičiai, Aleksandras ir Vladas.

Turkauskienė-Butkytė, Ona, iš Ridikiškių km., Eržvilko val., Tauragės ap.

Urbonas, Ipolitas, iš Minaičių km., Kėdainių ap., gyv. Chicagoje.

Urbonas, Motiejus, gyvenęs Brocklyn, N. Y.

Valackas, Jonas, gyv. Detroit, Mich.

Žiauberaitė, Barbora, iš Simėnų km., Skaudvilės val., Tauragės ap., gyv. Chicagoje.

Žiauberis, Jonas, iš Simėnų km., Skaudvilės val., Tauragės ap., gyv. Chicagoje.

Ieškomieji ar apie juos žinantieji maloniai prašomi atsiliepti:

Consulate General of Lithuania
41 West 82nd St., New York, N. Y.

LICENSES

Beer, Wine, Liquor
WHOLESALE AND RETAIL

NATICE is hereby given that License No. RL 1967 has been issued to the undersigned to sell beer, wine and liquor at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 2790 Nostrand Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.

MARIE BOWMAN
(Pat's Bar & Grill)
2790 Nostrand Ave., Brooklyn, N. Y.

NATICE is hereby given that License No. RL 1594 has been issued to the undersigned to sell beer, wine and liquor at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 377-9 Van Brunt Street, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.

PAULINE ANGELO CIRO
(Tony's Beer Garden Rest.)
377-9 Van Brunt St., Brooklyn, N. Y. T

NATICE is hereby given that License No. L 990 has been issued to the undersigned to sell wine & liquor at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 131 Irving Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

BENJAMIN GIATTINI &
JOSEPH GIATTINI
131 Irving Ave., Brooklyn, N. Y. R

SANDĖLIS KNYGŲ IR ŽOLIŲ

Biblija, su 379 paveikslais	$2.25
Patarėjas Vyrams ir Moterims apie šeimyniškąjį Gyvenimą bei Lyties Dalykus. Su paveikslais	$2.50
Raginis, Gražios pasakos	35c
Džian Bambos spyčiai ir ar žmogus pareina iš monkės	35c
Dainų Knyga, apie 110 dainų	75c
Ar Popiežius Yra Tikras Vietininkas Kristaus?	$1.50
Laimė ir Planetos	25c
Oficierius ir Kareivis	15c
Naujas Savizrolas, su paveiksl.	50c
Saulės Ritulys, su visų planetų paveikslais	40c
Detroite Lietuvių Byla už Muštynes už Dalinimą Nekatalikiškų Plakatų	35c
Gyvenimas Stepuko Raudonosio	35c
Celibatas, arba Nevedusių Kunigų Gyvenimas ir Darbai	30c
Duktė Marių, graži apysaka	25c
Duktė Gyvena Pūstynėje	25c
Burykla ir Burtininkas	35c
Velniškas Tiltas, Erodas Boba	35c
Raktas, atidaryk slaptybių duris, atrasi savo laimes, turtus ir slaptybes, nuo tavęs paslėptas	75c
Sapnas Marijos Alyvų Kalne	15c
Karvės Nauda ir Sūrių Padarymai	25c
Sapnų Knyga, su paveikslais, apdaryta	$1.25
Kapitonas Velnias, 400 pusl.	$1.25
Istorija Seno ir Naujo Įstatymo, su paveikslais	25c
Paparčio žiedas, kada ir kur jį galima sučiupti, o kai jį gausi, tai viską ant pasaulio žinosi	20c
Nedoras Žydas, įdomūs skaitymai	35c
Lengvas Būdas Išmokti Anglų kalbos be kito pagelbos	35c
Sveikata, Ligoniam. Aprašo apie 350 įvairių žolių, nuo kokių ligų jos yra ir kur galima gauti	25c
Virėja, knyga apie su 450 visokių gaspadinystės pamokinimų	$1.00
Grigorius, kuris buvo prirakytas ant salos per 17 metų, graži apysaka	25c
Pekla, su paveikslais, parodo kokioj vietoj randasi ir kaip kankina	30c
Stebuklingas Zerkolas	25c
Dvarinė Pana	25c
Keliautojai į Šv. Žemę, Jeruzolimą	25c
Grigo Kalėdos ir Seno Jaunikio Nusiminimai	30c
Trys Užkeiktos Karalaitės	25c
Geri Pamokinimai ir Juokų Vežimas	15c
Pinigai Galvažudžiai ir daug juokingų šposų	30c
ŽOLĖS ARBATOS FORMOJE	
Nuo Papučkų ant Burnos ir kitokių odos išbėrimų	$1.25
Nuo Veneriškų ir Vėžio Ligų	$1.25
Aukšto kraujo miltelai 35c, 3 už	$1.00
Nervų ir nuo Sutukimo, po	85c
Inkstų, Kraujo Valytojas, po	60c
Nuo Kosulio, Kokliušo, Dusulio	60c
Vyriškumo Pataisymai	85c
Moterų Mėnesinių Reguliatorius	60c
Vidurių Liuosuotojas	60c
Švarymui akmenėlių, kad nešlapinti lovoj, po	60c
Nuo užsisenėjusio kataro, Hay Fever	85c
Nuo nemalonaus kvapo	85c
Nuo surūgusio pilvo (heartburn)	85c
Nuo reumatiškų sausgėlų	30c
Plaukų augintojas, prašalina pleiskanas	90c
Palangos Trejanka, stambios šaknys	60c
Nuo Cukrinės ligos (Diabetes)	85c
Mostis, nuo vėžio, niežulio, rožės, apdegimų, nubrūžijimų, įsikirtimų ir taip toliau	$8.25

M. ŽUKAITIS
333 Dean St., Spencerport, N. Y.

MARGUTIS

Skaitykite Marguti, komp. A. Vanagaičio leidžiamą muzikos ir juokų žurnalą.

Eina du kartu į mėnesį.

KAINA METAMS $2.00.

Prisiųskite 10 centų pašto ženklais, gausite vieną numerį pamatymui.

MARGUTIS

6755 SO. WESTERN AVE., CHICAGO, ILL.

STANDARD FEDERAL SAVINGS & LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

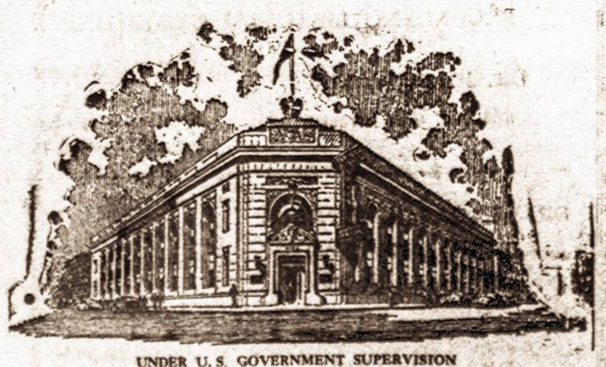

UNDER U. S. GOVERNMENT SUPERVISION

TURTAS $15,000,000.00 — ATSARGOS FONDAS $1,200,000.00

GALITE TAUPYTI PER PAŠTĄ

JUSTIN MACKIEWICH, Pres. and Mgr.

4193 ARCHER AVE. CHICAGO, ILL.

Office hours daily: 9 A. M. to 4 P. M. — Wednesdays: 9 A. M. to 12 P. M. — Thursdays: 9 A. M. to 8 P. M.

Telefonas VIRginia 1141

Kanapickas Kepykla
Lietuviška ir amerikoniška duona.
520 HUDSON AVENUE,
ROCHESTER, N. Y.
Tel.: Stone 4317

UŽEIGA
Mykolas Petrusevičius, sav.
6914 S. Western Avenue
CHICAGO, ILL.

SCHOLES BAKING INC.

LIETUVIŠKA DUONA — GERIAUSIA DUONA

532 Grand Street, Brooklyn, N. Y

Mūsų duona pristatoma į kitus miestus. Mūsų kepyklo je galite gauti vestuvėms, krikštynoms, gimtadieniams ir kitokioms iškilmėms pyragų.

Tel.EVergreen 4-8802

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

JUOZAS GARŠVA
231 Bedford Avenue, Brooklyn, N. Y.
KOPLYČIA LAIDOTUVĖMS
Telefonas, EVergreen 8-9770

MATTHEW P. BALLAS
(BIELIAUSKAS)
660 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
Notary Public Tel.: STagg 2-5043

STEPHEN AROMISKIS
(ARMAKAUSKAS)
423 Metropolitan Avenue, Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergreen 7-4335 Koplyčia Laidotuvėms

Estate of A. J. VALANTIEJUS
V. R. VALANTIEJUS, Mgr.
GENERAL INSURANCE AGENT
54-41 — 72nd Street, Maspeth, L. I., N. Y.
Notary Public Tel., Newton 9-4464

F. W. SHALINS
(ŠALINSKAS)
LAISNIUOTAS GRABORIUS
84-02 Jamaica Avenue, Woodhaven, N. Y.
Tel. VIrginia 7-4499 Koplyčia Laidotuvėms

RODZEVICZ FUNERAL HOME
P. RADZEVIČIUS, Direktorius
Telefonas, STagg 2-4409
402 Metropolitan Avenue, Brooklyn, N. Y.

Visi šie laidotuvių direktoriai išnuomoja automobilius įvairiems reikalams

New Yorkas ir Apylinkė

Moterų Vienybės šokių vakaras

Praeitą penktadienį, St. George viešbutyje, Brooklyne, įvyko tradiciniai Moterų Vienybės šokiai, į kuriuos susirinko gana gražios publikos. Svečių tarpe buvo matyti biznierių, profesionalų ir net neseniai atvykusių iš Europos žmonių. Moterų Vienybės pirmininkė U. Bacevičienė pasveikino publiką, pasakydama trumpą kalbą. Taip pat buvo perstatytas kalbėti neseniai grįžęs iš Floridos Jurgis Jokubaitis, kuris pasveikino "vyrų vardu." Šokiams grojo Adomo Jezavito orkestras. Vakaras prėjo labai geroje nuotakoje. Publika pradėjo skirstytis tik po vidunakčio.

Aukos R. Kryžiui

Nuo kovo 11 iki balandžio 7 d. surinkta: $735.40

Surinkta per Bronę Spūdienę, Kaspersko siuvykloje $17.00, Šv. Jurgio parapijos tolimesnės aukos $2.00, surinkta per J. Garšvienę $12.06, surinkta per Anna Kručienę $25.00, surinkta per Oną Jakštienę $25.50, Lietuvių Spaudos Klubas $6.00.

Iš viso aukų surinkta per Lietuvių Komitetą iki balandžio 23 d. $822.96.

Kun. K. E. Paulionis,
Lietuvių Komiteto iždininkas.

Grįžo iš Japonijos

Vienybės bendradarbis majoras V. J. Budrikas šiomis dienomis grįžo iš Japonijos, kur jis buvo nuvykęs Karo Departamento reikalais. V. J. Budrikas žadėjo Vienybei parašyti savo įspūdžius, patirtus Japonijos sostinėje.

Minėjo 25 metų vedybų sukaktį

Balandžio 10 d. Vienybės skaitytojai Stasys ir Kotrina Žvirbliai savo namuose, 33 Hill St., Brooklyne, minėjo savo vedybinio gyvenimo 25 metų sukaktį. Ta proga, jaunoji Žvirblių duktė Valė savo tėveliams įteikė gražų raudonų rožių bukietą.

Linksmos Jurginės

Praeitą sekmadienio vakarą, bal. 28 d. Tautininkų Klube, įvyko Jurginės dienos minėjimo pokylis, dalyvaujant gausiam skaičiui svečių.

Kadangi T. Klubas turi vieną savo gerą patrijotą narį Jurgį Andrių-Andriuškevičių, tai jam viso vakaro garbė ir atiteko. Vakaro vedėju buvo Pr. Venis, kuris ir perstatinėjo svečius. Visi palinkėjo mūsų Jurgiui ilgiausių metų ir nenuilstamo darbo tautiškoje veikloje. Svečiai pasilinksmino ir gražiai padainavo, vadovaujant visiems gerai žinomajai dainininkei, Violetai Tamkiūtei-Pranskienei.

Iš L. Legijono susirinkimo

Praeitą penktadienio vakarą, balandžio 26 d. pas Posto narį A. Povilanską, įvyko L. L. D. G. Posto susirinkimas, į kurį buvo kviesti ne tik senieji Posto nariai, bet ir dabar iš kariuomenės grįžę jaunieji veteranai. Nors susirinko nemažas burys, bet tikėtasi daug daugiau, ypač jaunųjų buvusių karių. Šį vakarą į Postą įstojo šie buvusio karo veteranai: Ed. Brazinskas, J. Pranskus, J. Navickas, B. Grebauskas, J. V. Valickas, W. Mockevičius. Darbo sąlygoms neleidžiant, susirinkime negalėjo dalyvauti Posto vadas ir jo padėjėjas, todėl susirinkimą vedė buvęs Posto vadas P. Mikalauskas. Nutarta rengtis geg. 30 dienos paradui —Decoration Day.

Baigus susirinkimą, A. Povilanskas pavaišino visus užkandžiais ir gėrimais.

Susirinkimas

Moterų Vienybės susirinkimas bus gegužės 7 d., 8 v. v. 337 Union Ave., Brooklyne. Visų narių dalyvavimas būtinas, nes yra daug svarbių reikalų: naujos valdybos nominacijos ir t. t.

U. Bacevičienė,
pirmininkė.

Buvęs brooklynietis, bet keletą metų gyvenęs Elizabeth, N. J. Antanas Gudonis praeitą šeštadienį persikraustė atgal į Brooklyną gyventi.

Vyčių šokiai

Balandžio 27 d., Kearny Lietuvių Klube buvo Vyčių 90 kp. pavasariniai šokiai, kuriems grojo gana geras orkestras. Jaunimas šoko lietuviškus ir angliškus šokius. Pradžioje publikos buvo nedaug, bet vėliau prisirinko daugiau. Vaikinai ir merginos tiesiog gulte užgulė barą, — nebuvo galima gauti nė stiklinės alaus. Reikia pastebėti, kad Vyčių jaunimas mėgsta ne tik rūkyti, bet ir gerti. Kai kurie net su "pantukėmis" buvo atėję į svetainę.

Berods, Vyčių organizacija jau ne ta, kuri kitados buvo. Šemyninės moralės atžvilgiu vyčiai taip pat nekokius pavyzdžius teikia. Būna atsitikimų, kad moterys palieka savo vyrus ir išbėga su svetimais... O ką jau kalbėti apie šeimų mišrumą. Šiandien nenaujiena, jei Vyčių organizacijos nariai apsiveda arba išteka su lenkais, italais ir kitais svetimtaučiais.

Nenuostabu, kad Vyčiai nepajėgė išlaikyti net savo spaustuvės. Visas Vyčių kultūrinis veikimas, tai — tik šokiai ir baliai. Gal kiek geriaus kitose kolonijose, bet pas mus Vyčiai tik pasilinksminimais garsūs. Senieji Vyčių vadai, žiūrėdami į smunkančią savo organizaciją, patys savęs klausia: "Kur dingo tas idealizmas, kurį mes kitados skelbdavome?"

J. S.

Kokį rojų bolševikai atnešė į Lietuvą

Vienybietė Ona Karalevičienė iš Elizabeth, N. J. buvo nuėjusi vienų Bimbos prakalbų pasiklausyti. Neseniai grįžęs iš Lietuvos A. Bimba prakalbose tvirtino, kad žmonės gavę daug drabužių, kuriuos Amerikos lietuviai yra aukoję. Bet, štai p. Karalevičienė prieš pat Velykas gavo iš Lietuvos laišką, kuriame taip rašoma:

„Apie valgymą nesirūpinkite, nes mes dar pavalgę ir sotūs ir todėl maisto mums nesiųskite. Neaukokite. Kai bus galima per paštą, tai tada, jeigu galėsite, tai iš drabužių ką nors atsiųskite. Tada gal gausime, nes mes, lietuviai, nieko negau name. Iš apsivilkimo ir apsiavimo, tai nieko nėra nusipirkti, be to, nėra nė už ką, tai turime nešioti apkaltus medinius batus, ir namie austus lininius drabužius. Karvę dar turime, bet reikia nešti pienas pieninėn už dyką, mokėti negaunam. Taip pat turime duoti ir grūdus ir mėsą, sau lieka mažai. Turi dirbti už dyką, sunku gyventi."

Toliau laiške sakoma:

"Pas mus taip pat labai liūdna, niekur niekas nesusirenka, nėra ir kam — tik vienos merginos, labai mažai berniukų. Niekur neišeinam, tik namuose visą laiką būnam, ir tai dar džiaugiasi, kad savo namuose gyveni. Tik žmonės vieni kitus susitikę, klausia, kaip reikės gyventi, nes visi nusiminę ir jau akys aptemo — ar nušvis kada? Mes tik džiaugiamės, kad jūs Amerikoje ramiai ir gerai sau gyvenate."

Gerai šio laiško gavėja sako, kad "Bimba savo prakalbose nė žodžio teisybės nepasakė." Anot p-nios Karalevičienės, "Bimba peikia Smetonos laikus, bet aš manau, kad Lietuvos žmonės dabar labai norėtų, kad Smetonos laikai grįžtų..."

Tai tokį rojų bolševikai atnešė į Lietuvą.

D. K.

HAVEMEYER 8-0259
RALPH KRUCH
FOTOGRAFAS
65-23 GRAND AVENUE
MASPETH, N. Y.

Rašo iš Belgijos

Šiomis dienomis mūsų bendarbis P. Narvydas gavo tokio turinio laišką:

Malonus Ponas Narvydas,

Širdingai dėkoju už Jūsų gerą širdį. Atjaučiate vargšus lietuvius — karo belaisvius. Tikrai jie buvo pasigailėjimo padėtyje. Iš viso jų turėjau 1912. Belgijoje beliko kol kas tik 30 žmonių. Visi kiti liko paleisti laisvėn ir išvežti į UNRRA lagerį Vokietijoje.

Jūsų laišką gavau šiandien. Vienas jame minimų siuntinėlių mane pasiekė prieš 5 dienas. Antrojo dar nesimato. Įteiksiu drapanas likusiems Belgijoje, nes į Vokietiją tiesiog neįmanoma. Reikia ieškoti progų, per privačius asmenis. Ir tai nesi tikras ar paiseks arresantą.

Laiške radau 1 dol. Panaudosiu belaisvių reikalams.

Reikšdamas nuoširdžią padėką linkiu viso geriausio.

Jūsų tautietis,

Kun. J. Danauskas.

CLEMENT A. VOKET-
VOKIETAITIS
Advokatas
41-40 74th Street,
Jackson Heights, N. Y.
NEwtown 9-5972

Reikalingas siuvėjas

Didelei vyriškų rūbų siuvyklai reikalingas siuvėjas, mokantis visus rankų darbus ir galintis dirbti visoje siuvykloje rankų darbus, būti generaliniu siuvėju Šis darbas labai gerai apmokamas ir yra pastovus, nuolatinis. Kreipkitės—

PETRAS ATKOČAITIS
IR SŪNUS
456 Johnson Aveenue,
Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergreen 8-0320

Ieškomi du partneriai

Siuvėjų dirbtuvei reikalingi du partneriai. Biznis gerai išdirbtas, su visomis mašinomis ir kitais reikalingais įstaisymais.

Skubiai reikalingi trys patyrę operatoriai bendram darbui. Alga $65.00 į savaitę. Geros sąlygos ir ateitis.

GENERAL CLOTHING CO.
160 Roebling Street,
Broklyn, N. Y.

DUCHESS CAFE
BROLIŲ KLIMŲ KAVINĖ
VIENA IŠ PUIKIAUSIŲ PAJŪRYJE
51 E. Park Ave., Long Beach, N. Y.
Įvairiausios ir geriausios rūšies gėrimai ir maistas
Kiekvieną vakarą šokiai
grojant geram orkestrui.
Tel.: Long Beach 820.

LICENSES
Beer, Wine, Liquor
WHOLESALE AND RETAIL

NATICE is hereby given that License No. RL 8752 has been issued to the undersigned to sell beer, wine and liquor at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 616 Myrtle Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
FREDERICK RAYMOND
616 Myrtle Ave., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. RL 1618 has been issued to the undersigned to sell beer wine and liquor at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 4301 Fourth Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
WILLIAM MAGUIRE
4301 Fourth Ave., Brooklyn, N. Y.

NATICE is hereby given that License No. RW 215 has been issued to the undersigned to sell beer and wine at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 112½ — 5th Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
FORTUNATO SESTI
112½ — 5th Ave., Brooklyn, N. Y. T

NATICE is hereby given that License No. RL 6301 has been issued to the undersigned to sell beer, wine and liquor at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 49 Sumner Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
ASCOT BAR & GRILL, INC.
49 Sumner Ave., Brooklyn, N. Y. R

NATICE is hereby given that License No. RL 1560 has been issued to the undersigned to sell beer, wine and liquor at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 450 Ralph Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
JOSEPH HARRISON
450 Ralph Ave., Brooklyn, N. Y. R

NATICE is hereby given that License No. RL 1750 has been issued to the undersigned to sell beer, wine and liquor at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 108 Reid Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
THOMAS HEYWOOD
108 Reid Ave., Brooklyn, N. Y. R

NATICE is hereby given that License No. RL 1439 has been issued to the underigned to sell beer, wine and liquor at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 1291 Nostrand Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
HENRY D. GRUNEWALD
1291 Nostrand Ave., Brooklyn, N. Y. R

NATICE is hereby given that License No. RL 8615 has been issued to the undersigned to sell beer, wine and liquor at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 1268 E. New York Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
MOE FRANKEL
1268 E. N. Y. Ave., Brooklyn, N. Y. R

NATICE is hereby given that License No. RL 7642 has been issued to the undersigned to sell beer, wine and liquor at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 9024 — 4th Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
JAMES F. WALTHOUR, SR.
9024 — 4th Ave., Brooklyn, N. Y. R

NATICE is hereby given that License No. RL 7119 has been issued to the undersigned to sell beer, wine and liquor at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 752 Flushing Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
ALBEE BAR & GRILL, INC.
752 Flushing Ave., Brooklyn, N. Y. R

NATICE is hereby given that License No. RL 1631 has been issued to the undersigned to sell beer, wine and liquor at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 232 — 4th Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
MICHAEL JOS. COLLINS
232 — 4th Ave., Brooklyn, N. Y. R

NATICE is hereby given that License No. RL 5035 has been issued to the undersigned to sell beer, wine and liquor at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 1380-4 — Broadway, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
COST. CURTIS, INC.
1380-4 Broadway, Brooklyn, N. Y. R

NATICE is hereby given that License No. RL 8104 has been issued to the undersigned to sell beer, wine and liquor at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 242 Myrtle Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
EDWARD NOCELLA
242 Myrtle Ave., Brooklyn, N. Y. R

NATICE is hereby given that License No. RW 232 has been issued to the undersigned to sell beer and wine at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 667 Franklin Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
JAMES JOSEPH ALBINO
667 Franklin Ave., Brooklyn, N. Y. R

Piliečių Klube pereitą savaitę Jurgines atžymėjo Šv. Jurgio draugija ir pats klubas, suruošęs karių sutiktuvių puotą.

NATICE is hereby given that License No. RL 8738 has been issued to the undersigned to sell beer, wine and liquor at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 315 Smith Street, Borough of Brooklyn County of Kings, to be consumed on the premises.
THOMAS GUZZI
315 Smith St., Brooklyn, N. Y.

NATICE is hereby given that License No. L 1751 has been issued to the undersigned to sell wine & liquor at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 2226 Pitkin Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
ANTONIO BUGLIONE
2226 Pitkin Ave., Brooklyn, N. Y. R

NOTICE is hereby given that License No. RL 5111 has been issued to the undersigned to sell beer wine and liquor at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 552 Third Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
WILLIAM MAGUIRE
552 Third Ave., Brooklyn, N. Y.

NATICE is hereby given that License No. RL 6864 has been issued to the underigned to sell beer wine and liquor at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control La wat 127 Livingston Street, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
WILLIAM TRINDER
127 Livingston St., Brooklyn, N. Y. T

NATICE is hereby given that License No. RW 216 has been issued to the undersigned to sell beer and wine at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 140 Frost Street, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
GIUSEPPE PALUMBO
140 Frost St., Brooklyn ,N. Y. T

NATICE is hereby given that License No. EB 2253 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 969 Livonia Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
BEN STONE, DAVID ROSENBLOOM & ISIDORE OSINSKY
(New Lots Food Shop)
969 Livonia Ave., Brooklyn, N. Y.

LIETUVIŠKA
ALUDĖ
KARŠTI UŽKANDŽIAI
KASDIEN
★
Patogi vieta užėjimui
su MOTERIMIS
★
Alus. — Didelis pasirinkimas visokių gėrimų
Juozapas Zeidat
411 GRAND STREET
BROOKLYN, N. Y.

NATICE is hereby given that License No. RW 276 has been issued to the undersigned to sell beer and wine at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 3039 Ocean Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
ANGELO CALIENDO
(Villa Maria)
3039 Ocean Ave., Brooklyn, N. Y. R

NATICE is hereby given that License No. RW 814 has been issued to the undersigned to sell beer and wine at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 649 Manhattan Ave., Borough of B'klyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
LOUIS COLASANTO
(Victory Spaghetti House and Pizzeria)
649 Manhattan Ave., Brooklyn, N. Y. R

NATICE is hereby given that License No. L 1055 has been issued to the undersigned to sell wine & liquor at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 6216 New Utrecht Av., Borough of B'klyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
JAMES SANTI
6216 New Utrecht Ave., Brooklyn, N. Y. T

NATICE is hereby given that License No. RL 4291 has been issued to the undersigned to sell beer, wine and liquor at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 245 Moniter Street, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
HUGH LIVINGSTON
245 Moniter St., Brooklyn, N. Y. R

NATICE is hereby given that License No. RL 1658 has been issued to the undersigned to sell beer, wine and liquor at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 73 North 6th Street, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
HELEN BURLAK
73 North 6th St., Brooklyn, N. Y. R

NATICE is hereby given that License No. RL 1926 has been issued to the undersigned to sell beer, wine and liquor at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control 1025 Lafayette Ave. & 49 Reid Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
FRED KEMP
1025 Lafayette Ave.,
49 Reid Ave., Brooklyn, N. Y. R

NATICE is hereby given that License No. RL 1364 has been issued to the undersigned to sell beer, wine and liquor at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 2258 Pitkin Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
DONATO BUGLIONE
2258 Pitkin Ave., Brooklyn, N. Y. R

J. VAITULIONIS
PIRMAS LIETUVIS
Chiropraktas Gydytojas
307 GRAND STREET,
BROOKLYN, N. Y.
Valandos. nuo 9 ryto iki 8 vak.,
Šventadieniais susitarus

BROADWAY FOOD SHOP CAFETERIA
JOE. WITOWICH, sav.
Geriausia valgykla visoje apylinkėje
Pas mus gaunama geriausia sriuba
STEIKAI, VIŠTIENA IR KITOKIE
ŠVARIAI GAMINAMI VALGIAI
Mes paruošiame viską, kas tik reikalinga vestuvėms, bankietams ir kitokiems pokyliams.
Mes suteikiame savo patarnavimą ne tik virtuvėje, bet ir prie stalų
KREIPKITĖS — BŪSITE PATENKINTI.
139 Broadway (prie Bedford Ave.) Brooklyn, N. Y.
Evergreen 4-9505

PHILIP BENDER
AVALINĖS KRAUTUVĖ
Įsteigta 1882 m.
Mūsų batų kokybė jau seniai yra žinoma lietuviams
DIDŽIAUSIAS PASIRINKIMAS
VISIEMS ŠEIMOS NARIAMS
245-247 GRAND ST., BROOKLYN, N. Y.
Telefonas: EV.7-2043

BROOKLYNO LIETUVIAI GYDYTOJAI

DR. JOHN WALUK
161 No. 6-th Street
VALANDOS:
8 — 10 ryte
1—2 popiet
6—8 vakare
Tel. Evergreen 8-9229

DR. BLADAS K. VENCIUS
(DANTŲ GYDYTOJAS)
499 Grand Street
VALANDOS:
9 — 12 ryte
2 — 9 vakare
Penktadieniais uždaryta
Tel. ofiso STagg 2-0706
Namų —Jamaica 6-3834

DR. A. PETRIKA
(DANTŲ GYDYTOJAS)
221 So. 4-th Street
VALANDOS:
9—12 ryte
1—8 vakare
Penktadieniais uždaryta
Tel. EVergreen 7-6868

DR. ADAM V. WALMUS
(DANTŲ GYDYTOJAS)
650 Fifth Avenue
(19th St. kampas)
VALANDOS:
9 — 12 ryte
1 — 8 vakare
Trečiadieniais uždaryta
Tel.: SOuth 8-5569

TARZANAS IR TARZELĖ

Edgar Rice Burroughs.

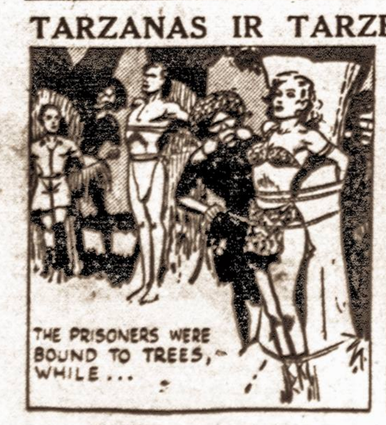

Belaisviai, vienas po kito, stipriomis virvėmis buvo pririšti prie medžių kamienų. Greta vienas kito stovėjo pririšti Tommy, Tarzanas ir Tarzelė, kuriems laukiniai dabar nerodė jokio pasigailėjimo.

Tuo tarpu laukiniai kareiviai, kuriems buvo pavesta įvykdyti žiaurią egzekuciją, atsargiai apžiūrinėjo savo lankus ir strėles. Mat, šiomis strėlėmis netrukus belaisviai bus nužudyti...

Vargšas vaikinas Tommy dabar buvo netekęs bet kokios vilties išsigelbėti. Dabar jis mato, kad ir galingasis džiunglių valdovas Tarzanas negali jam nieko padėti. Mirtis visiems žiūrėjo stačiai į akis.

"Vis dėlto aš džiaugiuosiu, tu rėjęs progos bent prieš mirtį susipažinti su Tavim, Tarzane." Taip kalbėjo drasusis berniukas, su gailia šypsena žiūrėdamas į Tarzaną — tolygų savo nelaimės draugą.

Kas bus toliau — žiūrėkite kitame Vienybės numery